

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

ویژه نامه قوانین و مقررات

سال دوم، شماره چهاردهم، مردادماه ۱۳۸۹

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

۱۳۸۹

همسکار محترم:

هدف اصلی از انتشار این ویژه نامه اطلاع یابی به موقع مخاطبین از قوانین و مقررات جدید تصویب می باشد لذا با توجه به درخواستهای مکرر قضات محترم از سراسر کشور و به منظور حصول اطمینان بیشتر از رسیدن ما به نامه به دست مخاطبین در اقصی نقاط کشور، این ویژه نامه به طور مستقیم برای متقاضیان که نسبت به تکمیل و ارسال «فرم درخواست اشتراک» اقدام کرده اند، ارسال خواهد شد. بنابراین در صورتی که فرم مندرج در صفحه پایانی را تاکنون ارسال نکرده اید، آن را تکمیل و ارسال فرمایید.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
نکاتی دیگر.....	۱۱
بخش اول: قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی.....	۱۳
۱. قانون الزام دولت به پیگیری و استیفاء حقوق اتباع و دیپلمات‌های ایرانی آسیب‌دیده از اقدامات دولت‌های خارجی به ویژه دولت اشغالگر آمریکا.....	۱۵
۲. قانون شناسایی و حمایت از مصدومان شیمیایی.....	۱۵
۳. قانون اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۷.....	۱۷
۴. قانون مستثنی شدن شهرداری‌های کشور در واگذاری قسمتی از پارک‌ها و میادین و اموال عمومی اعم از عرصه و اعیان از شمول قوانین مربوط به مالک و مستأجر.....	۱۸
۵. قانون تعیین تکلیف چاه‌های آب فاقد پروانه بهره‌برداری.....	۱۹
۶. قانون تأسیس استان البرز.....	۲۱
۷. قانون صیانت از دستاوردهای صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران.....	۲۱
بخش دوم: آیین نامه های قوه قضائیه.....	۲۳
۱. آیین‌نامه اجرایی نحوه نظارت دیوان عالی کشور بر اجرای صحیح قوانین در محاکم.....	۲۵
۲. اصلاحیه.....	۲۷
بخش سوم: آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.....	۲۹
۱. رأی شماره ۹۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص دریافت حق بیمه توسط سازمان تأمین اجتماعی منوط به احراز رابطه مزدبگیری بیمه‌شده با کارفرما توسط هیأت حل اختلاف اداره کار می‌باشد.....	۳۱
۲. رأی شماره ۱۶۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص فارغ‌التحصیلان علوم ثبتی معاف از انجام آزمون سردفتری نمی‌باشند.....	۳۴
۳. رأی شماره ۱۷۳، ۱۷۲، ۱۷۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص خانه‌های سازمانی در مالکیت دولت پس از پایان مدت اجاره و حسب آئین‌نامه مربوط بدون الزام به رعایت قانون فروش خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۵ از طریق مزایده قابل فروش است.....	۳۶
۴. رأی شماره ۱۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درخصوص عدم پذیرش وکالت‌نامه در رسیدگی به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی خلاف قانون است.....	۳۹
بخش چهارم: استفتائات قضایی و نظریات مشورتی.....	۴۳
الف: استفتائات قضایی.....	۴۵

۱. استفتاء ۷۰۲۸: شرط مالیت برای عوضین..... ۴۵
۲. استفتاء ۷۰۳۳: ملاک بودن عرف در تعیین مسئول پرداخت هزینه‌های مشترک معامله..... ۴۶
۳. استفتاء ۷۰۴۷: وظیفه مستأجر پس از انقضای مدت اجاره..... ۴۷
۴. استفتاء ۷۰۶۰: عدم جواز قتل زانی و زانیه در فرض جنون و عدم بلوغ..... ۴۸
۵. استفتاء ۷۰۷۰: حکم کوتاه کردن موی دیگری و نقاشی روی دست دیگری بدون اذن..... ۵۰
- ب: نظریات مشورتی..... ۵۲
۱. اگر ارزش معاملاتی خواسته بیشتر از نصاب صلاحیت شورای حل اختلاف باشد رسیدگی به دعوی خارج از صلاحیت آن شورا است..... ۵۲
۲. چنانچه افرادی در ضرب و جرح شرکت داشته باشند و مشخص نباشد که صدمات از ناحیه چه اشخاصی به مجنی علیه وارد شده است حکم به پرداخت دیه بنحو مساوی صادر می‌شود..... ۵۲
۳. راهن نمی‌تواند در رهن تصرفاتی نماید که منافی حق مرتهن باشد..... ۵۳
۴. شورای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی به جرم صدور چک بلامحل را ندارد..... ۵۳
۵. در برخی از جرائم در مورد حداقل مجازات حدومرزی تعیین شده دادگاه در مقام تخفیف با اعمال ماده ۲۷۷ قانون مذکور نمی‌تواند از یکسال حبس کمتر تعیین نماید..... ۵۴
۶. شورا می‌تواند در دعاوی خانوادگی در صورت تراضی طرفین برای صلح و سازش اقدام و نتیجه را جهت اصدار گزارش اصلاحی به دادگاه خانواده ارسال نماید..... ۵۴
۷. اخذ تعهدات مدنی و تنظیم قرارداد جهت اعطای مرخصی به زندانی، قانوناً مجاز نیست..... ۵۵
۸. طرح دعوا به استناد چک بانک خارجی بلااشکال است..... ۵۶
۹. نقل و انتقال تبعه خارجه در داخل کشور جرم نیست..... ۵۶
۱۰. فحاشی از مصادیق توهین است..... ۵۶
۱۱. کسر یک چهارم حقوق بازنشستگی و یا وظیفه افراد وقتی جائز است که دین مربوط به شخص بازنشسته و یا وظیفه بگیر باشد..... ۵۷
۱۲. رأی دادگاه عمومی که در مقام مرجع تجدیدنظر رأی قاضی شورا صادر می‌شود، قطعی است.. ۵۷
۱۳. قضات دادسرا به محض احراز موارد لوث بدون اظهارنظر باید پرونده را برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادگاه ذیصلاح ارسال دارند..... ۵۸
۱۴. محکومیت به جزای نقدی مشمول مقررات راجع به اعسار نمی‌باشد..... ۵۸
۱۵. مراجع قضائی حق توقیف و بازداشت سرقفلی و حق کسب و پیشه را دارند..... ۵۹
۱۶. اگر پس از قطعیت حکم آثاری در مصدوم ظاهر شود که نوع بزه را تغییر دهد شکایت مجدد شاکی قابل رسیدگی است..... ۵۹
۱۷. ماده ۱۲ قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری داللتی بر منع رسیدگی نسبت به امر ضرر و زیان در صورت صدور حکم برائت ندارد..... ۶۰

۱۸. فرق اساسی مادتين ۱۴۶ و ۱۴۷ ۱۴۵ و ۱۴۶ ق.آ.د.ک. مصوب ۱۳۷۸.....	۶۰
۱۹. مرجع رسيدگي کننده فقط بايستي يك تامين از متهم اخذ نمايد.....	۶۱
۲۰. چنانچه مدت محكوميت به حبس به پايان برسد، لکن هنوز مهلت‌های قانونی پرداخت ديه منقضی نشده باشد، محکوم عليه بايد از زندان آزاد شود.....	۶۱
بخش پنجم: آيين نامه ها و اصلاحيه های قانون بودجه سال ۱۳۸۹.....	۶۳
۱. آيين نامه اجرایی جزء «ب» بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۶۵
۲. آيين نامه اجرایی جزء (ف) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۷۰
۳. آيين نامه اجرایی جزء «م» بند (۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۷۴
۴. «اصلاح بند (م) بند (۸)» و «ردیف (۷) جزء (الف) بند (۱۵)» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۷۹
۵. آيين نامه اجرایی بند (۱۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۸۰
بخش ششم: مصوبات هیأت وزیران.....	۸۳
۱. آيين نامه ترويج فرهنگ ايثار و شهادت.....	۸۵
۲. تصويب نامه درخصوص تعيين ساعت کار کارکنان ادارات و بانکها در ماه مبارک رمضان.....	۸۸
۳. اساسنامه سازمان هدفمندسازی يارانه‌ها.....	۸۹
بخش هفتم: فهرست موارد حذف شده.....	۹۵
نظر خواهی.....	۱۰۱
فرم درخواست اشتراک.....	۱۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَغْنِي بِحَمْدِكَ وَأَنْتَ مُسَدِّدٌ لِلصَّوَابِ بِمَنْكَ...»

(دعای افتتاح)

ستایش را با حمد و ستودن الله آغاز می کنیم و برای رسیدن به راه صحیح و سیمودن صراط مستقیم، خویش را در گرو منتش می دانیم. پس ای خدای لطیف و مهربان که در این ماه پربرکت رمضان، بندگان را نموده ای میمان، رفتار کن با ما ضعیفان مگر به لطف و کرم و احسان، یا عزیز یا کریم یا منان!

- بخانی دیگر

یکم: معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه امر اشاعه اطلاعات در حوزه قوانین و مقررات را در جهت همت خویش قرار داده و آن را وظیفه خود می داند. بر این اساس آنچه در مراجع قانونگذاری و مبادی وضع مقرر تصویب می شود، باید منتشر شود؛ بنابراین «ویژه نامه قوانین و مقررات» عمده دار نشر مواردی است که با وظایف مخاطبین ارتباط دارد. دوم: با عنایت به نکته پیش نوشته و حسب تشخیص و تصمیم معاون محترم آموزش و تحقیقات قوه قضائیه و هیأت تحریریه پیام آموزش- که ویژه نامه قوانین و مقررات به عنوان ضمیمه آن منتشر می شود- این ویژه نامه مطالبی از قبیل موارد زیر را در خود جای داده و آینه انعکاس آن خواهد بود. ان شاء الله.

- قوانین و مصوبات مجلس شورای اسلامی؛

- آرای وحدت رویه و اصراری بیات عمومی دیوان عالی کشور؛

- آرای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری؛
- استثنائات قضایی
- نظریات مشورتی اداره کل حقوقی؛
- بخشنامه ها، دستورالعمل ها و آئین نامه های قوه قضائیه؛
- مصوبات هیأت وزیران؛
- نشست های قضایی؛
- مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- آراء وحدت رویه شورای عالی ثبت؛

موسم: انعکاس مطالب مذکور مستلزم حجمی زیاد و مجلدی قطور در هر شماره است که منطقی نباشد و علانیست؛ لذا شیوه ای ابداع شده که از بین انبوه مطالب، متن آنچه با وظایف شغلی مخاطبین ارتباط بیشتری دارد را درج کرده و غیر آن را فقط در بخشی با نام "حذفیات" و صرفاً عنوان آن را بکاریم تا از طرفی هر مجلد پر حجم و قطور نباشد و از سوی دیگر اطلاع از تمامی آنچه در شماره های ویژه قوانین و مقررات روزنامه رسمی چاپ شده ممکن گردد.

و ان شاء الله شماره بعد و چند نکته دیگر

سیدفاضل نوری
سر دبیر ویژه نامه قوانین و مقررات

بخش اول:

قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی

۱. قانون الزام دولت به پیگیری و استیفاء حقوق اتباع و دیپلماتهای ایرانی آسیب‌دیده از

اقدامات دولتهای خارجی به ویژه دولت اشغالگر آمریکا

ماده واحده- وزارت امور خارجه موظف است در همکاری با دستگاههای داخلی و با بهره‌گیری از ظرفیتهای مراجع ذی‌ربط بین‌المللی، حقوق اتباع از جمله دیپلماتهای ایرانی را که توسط دولتهای خارجی و نیروهای بیگانه به ویژه آمریکایی آسیب‌دیده، در سایر کشورها مورد پیگیری و استیفاء قرار دهد.

تبصره ۱- وزارت امور خارجه موظف است هر شش ماه یک بار عملکرد خود از اجراء این قانون را به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

تبصره ۲- آئین‌نامه اجرایی این قانون شامل تعیین دستگاهها و مؤسسات مربوط و حدود و وظایف هر یک از آنها و تشکیل بانک اطلاعاتی، ظرف سه ماه با پیشنهاد وزارت امور خارجه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۵/۶)

۲. قانون شناسایی و حمایت از مصدومان شیمیایی

ماده ۱- بنیاد شهید و امور ایثارگران که در این قانون به اختصار بنیاد نامیده می‌شود موظف است با همکاری نیروهای مسلح اقدامات لازم را به منظور شناسایی و تشخیص مصدومان شیمیایی، معمول دارد و برای مناطق، بمباران شده هر نه ماه یک‌بار کمیسیونی تحت عنوان «کمیسیون پزشکی تشخیص مصدومان شیمیایی» تشکیل دهد.

تبصره ۱- بنیاد و ستاد کل نیروهای مسلح موظفند ظرف سه ماه دستورالعمل پزشکی تعیین حداقل معیارها و شاخصهای تشخیص صدمات شیمیایی در اعضاء بدن از قبیل ریه، پوست و چشم را تهیه و به کمیسیونهای پزشکی خود ابلاغ نمایند.

تبصره ۲- افرادی که دارای مستندات و گواهی حضور در مناطق شیمیایی و یا دارای مدارک بالینی دال بر مصدومیت شیمیایی هستند و یا نام آنها در فهرست مصدومان اعزامی ثبت شده و یا مشخصات آنها در آمار و اطلاعات مصدومان شیمیایی نیروهای مسلح وجود دارد در اولویت رسیدگی می‌باشند و سایر اشخاص فاقد مدرک، با تشخیص ستادی متشکل از نمایندگان فرمانداری، سپاه پاسداران و بنیاد به کمیسیون پزشکی معرفی می‌شوند.

تبصره ۳- مرجع صلاحیتدار معرفی و صدور گواهی حضور در مناطق شیمیایی برای کارکنان نیروهای مسلح اعم از پایور، وظیفه و بسیج، یگانهای نیروهای مسلح و برای سایرین ستاد مندرج در تبصره (۲) این ماده می‌باشد.

ماده ۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلف است در شهرهای بمباران شده علاوه بر سطح‌بندی خدمات پزشکی مصوب، تخصصهای موردنیاز مصدومان شیمیایی را نیز فراهم و امکانات بهداشتی، درمانی، توانبخشی، پیشگیری و آموزشی موردنیاز را به صورت رایگان تأمین نماید.

ماده ۳- بنیاد موظف است در طول سال، حداقل برای یک بار به پایش سلامت جانبازان شیمیایی اقدام و با همکاری نیروهای مسلح و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هر ساله نسبت به تهیه و واگذاری بسته‌های بهداشتی، حاوی اطلاعات پزشکی و وسایل کمک بهداشتی، اقدام نماید.

ماده ۴- وزارت امور خارجه موظف است اقدامات لازم را برای معرفی شهر سردشت به عنوان شهر آسیب‌دیده از حملات شیمیایی و سند جنایت دشمنان، به عمل آورده و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس،

این شهر را در فهرست آثار جنگ تحمیلی و دفاع مقدس و آثار ملی در داخل کشور و در سطح بین‌المللی ثبت نماید.

ماده ۵- کمیسیونی با حضور نمایندگان ستاد کل نیروهای مسلح، وزارت کشور، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و بنیاد جهت نظارت بر اجراء این قانون تشکیل می‌شود و مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش اقدامات مربوطه را به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

ماده ۶- دولت می‌تواند بار مالی ناشی از اجراء این قانون را در قالب کمک به جانبازان شیمیایی در بودجه سنواتی لحاظ نماید.

قانون فوق مشتمل بر شش ماده و سه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۵/۶)

۳. قانون اصلاح قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم

ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۷

ماده واحده- قانون تجمیع انتخابات دوره پنجم شوراهای اسلامی با دوره یازدهم ریاست جمهوری مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۸ به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

با افزایش طول دوره سوم شوراهای اسلامی، شهرداران و دهیاران تا برگزاری انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری، انتخابات دوره چهارم شوراهای اسلامی و دوره یازدهم ریاست جمهوری هم زمان برگزار می‌گردد.

تمدید دوره مدیریت شهرداران و دهیاران مانع اختیار شوراها برای نظارت و استیضاح نیست.

تبصره- شروع به کار دوره چهارم شوراهای اسلامی، یک ماه پس از آغاز دوره ریاست جمهوری یازدهم خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسید

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۲)

۴. قانون مستثنی شدن شهرداریهای کشور در واگذاری قسمتی از پارکها و میادین و

اموال عمومی اعم از عرصه و اعیان از شمول قوانین مربوط به مالک و مستأجر

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون، به شهرداریهای کشور اجازه داده می‌شود در واگذاری منافع قسمتی از پارکها، میادین و اموال عمومی متعلق به شهرداری به اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت مصالح عمومی و دریافت اجاره بهای مناسب به عقد قرارداد اقدام کنند. این گونه قراردادها از شمول قوانین خاص مربوط به روابط موجر و مستأجر خارج و صرفاً مشمول مقررات قانون مدنی است.

حکم این ماده واحده نمی‌تواند موجب تضییع حق کسب و پیشه و سایر حقوق مکتسبه مستأجران گردد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۲)

۵. قانون تعیین تکلیف چاههای آب فاقد پروانه بهره‌برداری

ماده واحده- وزارت نیرو موظف است ضمن اطلاع‌رسانی فراگیر و مؤثر به ذی‌نفعان، طی دو سال تمام پس از ابلاغ این قانون، برای کلیه چاههای آب کشاورزی فعال فاقد پروانه واقع در کلیه دشتهای کشور که قبل از پایان سال ۱۳۸۵ هجری شمسی حفر و توسط وزارت نیرو و دستگاههای تابعه استانی شناسایی شده باشند و براساس ظرفیت آبی دشت مرتبط، و با رعایت حریم چاههای مجاز و عدم اضرار به دیگران و عموم مشروط به اجراء آبیاری تحت فشار توسط متقاضی پروانه بهره‌برداری صادر نماید.

تبصره ۱- به منظور صیانت از سفره آبهای زیرزمینی، وزارت نیرو مکلف است با تأمین هزینه از سوی مالکان چاهها، حداکثر طی دو سال پس از تصویب این قانون نسبت به نصب کنتورهای هوشمند برای تحویل حجمی آب در کلیه چاههای آب کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۲- وزارت نیرو مکلف است ظرف مدت پنج سال پس از تصویب این قانون و از محل منابع صرفه‌جویی حاصل از کاهش مصرف سوختهای فسیلی ناشی از اجراء این قانون، نسبت به برقی کردن کلیه چاههای آب کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۳- شرکت‌های آب منطقه‌ای مکلفند هر سه سال یک بار، مشروط به نبود تخلف از مفاد پروانه چاه توسط مالک یا مالکان، نسبت به تمدید پروانه بهره‌برداری چاههای آب کشاورزی در سراسر کشور اقدام نماید.

تبصره ۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مالک دستگاههای حفاری در سراسر کشور موظفند ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، از شرکت‌های آب منطقه‌ای استانها مجوز فعالیت و کارت تردد دریافت و سپس به حمل و نقل و تردد اقدام نمایند. پس از انقضای مهلت تعیین‌شده، نیروی انتظامی موظف به جلوگیری از حمل و نقل و یا تردد دستگاههای فاقد مجوز و کارت تردد می‌باشد.

همچنین وزارت نیرو موظف است با همکاری نیروی انتظامی نسبت به توقیف دستگاههای حفاری متخلف به مدت شش ماه و حمل آن به توقفگاه (پارکینگ) با هزینه مالک آن اقدام نماید.

رسیدگی به اعتراض مالکین در این خصوص بر عهده کمیسیون مندرج در تبصره (۵) این قانون می باشد.

تبصره ۵- وزارت نیرو مکلف است جهت رسیدگی به اختلافات ناشی از اجراء این قانون و قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱، در هر استان کمیسیونی تحت عنوان «کمیسیون رسیدگی به امور آبهای زیرزمینی» مرکب از یک نفر قاضی با حکم رئیس قوه قضائیه، یک نفر نماینده سازمان جهاد کشاورزی استان با حکم رئیس سازمان و یک نفر نماینده شرکت آب منطقه ای استان با حکم مدیرعامل شرکت تشکیل دهد و نسبت به بررسی پرونده های شکایات اشخاص علیه دولت اقدام نماید. رأی لازم توسط قاضی عضو کمیسیون صادر می گردد.

احکام صادره مذکور ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در دیوان عدالت اداری می باشد.

از تاریخ تصویب این قانون، کلیه دعاوی اشخاص علیه دولت مطروحه در محاکم عمومی برای اتخاذ تصمیم به این کمیسیونها احاله خواهد شد.

دبیرخانه این کمیسیون در شرکتهای آب منطقه ای مستقر می باشد.

تبصره ۶- از تاریخ تصویب این قانون هرگونه جابجایی چاههای دارای پروانه که مواجه به کاهش فاحش آبدهی گردیده و یا خشک شده است، صرفاً در اراضی آبخور اولیه چاه و حداکثر در محدوده اراضی مالک و مشروط به رعایت سایر ضوابط ماده (۱۱) آئین نامه اجرائی فصل دوم قانون توزیع عادلانه آب و تبصره های ذیل آن و با تشخیص کمیسیونهای رسیدگی به صدور پروانه ها مجاز می باشد.

تبصره ۷- آئین نامه اجرائی این قانون حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های نیرو و جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۶)

۶. قانون تأسیس استان البرز

ماده ۱- به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس استان البرز به مرکزیت شهر کرج و مشتمل بر شهرستانهای زیر اقدام کند:

- ۱- شهرستان کرج به مرکزیت شهر کرج شامل بخشهای مرکزی، آسارا و اشتهارد.
- ۲- شهرستان ساوجبلاغ به مرکزیت شهر هشتگرد شامل بخشهای مرکزی، چندار، چهارباغ و طالقان.

۳- شهرستان نظرآباد به مرکزیت شهر نظرآباد شامل بخشهای مرکزی و تنکمان.

ماده ۲- با انتزاع شهرستانهای یادشده از محدوده استان تهران، کارکنان سازمانی، وسایل و تجهیزات، بودجه و اعتبارات مربوط به تناسب جمعیت و وضعیت جغرافیایی از محل امکانات قبلی کسر و به استان جدید تخصیص یافته و منتقل شود.

قانون فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۷. قانون صیانت از دستاوردهای صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- دولت موظف است در مقابله با اقدامات زیاده‌طلبانه و زورمندانه برخی کشورهای سلطه‌گر با سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف فناوری هسته‌ای صلح‌آمیز از جمله چرخه سوخت هسته‌ای، کشور را به خوداتکایی در این زمینه برساند.

ماده ۲- دولت موظف است انجام تعهدات و تکالیف پادمانی معاهده منع گسترش سلاحهای هسته‌ای را متناسب با تأمین حقوق پادمانی معاهده منع گسترش سلاحهای هسته‌ای انجام دهد.

ماده ۳- سازمان انرژی اتمی موظف است جهت تأمین نیازهای سوخت راکتورهای تحقیقاتی، آموزشی کشور برای مصارف پزشکی، صنعتی و کشاورزی، تولید و تأمین سوخت با غنای بیست درصد (۲۰٪) را تمهید نماید.

ماده ۴- دولت مکلف است صرفاً در چهارچوب «توافقنامه پادمان» معاهده منع گسترش سلاحهای هسته‌ای با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری نماید. اجابت درخواستهای فراتر از «توافقنامه پادمان» توسط دولت ممنوع است.

ماده ۵- دولت موظف است نسبت به کشورهایی که بازرسی هواپیماها و کشتی‌های ایرانی یا محموله‌های باری کشور مبادرت می‌ورزند و یا از تحویل سوخت به هواپیماهای ایرانی خودداری می‌کنند مقابله به مثل نماید.

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۵/۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

بخش دوم:

آیین نامه های قوه قضائیه

۱. آیین‌نامه اجرایی نحوه نظارت دیوان عالی کشور بر اجرای صحیح قوانین در

محاکم

ماده ۱- با عنایت به اصل ۱۵۷، بند ۳ اصل ۱۵۶ و بند یک اصل ۱۵۸ و در اجرای اصل ۱۶۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، درخصوص نظارت دیوان عالی کشور بر اجرای صحیح قوانین در محاکم که در این آیین‌نامه به اختصار دیوان نامیده می‌شود، مقررات و ضوابط مذکور به شرح مواد آتی تعیین می‌گردد.

ماده ۲- منظور از نظارت در این آیین‌نامه عبارتست از: بکارگیری توانمندیهای انسانی و فن‌آوری‌های نوین در جهت مراقبت و رصدکردن نحوه اجرای قوانین و مقررات در مراجع قضایی از حیث رعایت حقوق اشخاص و اعمال کلیه موازین قانونی و آیین‌های دادرسی و دستورالعمل‌های لازم‌الاتباع و بطور کلی هر آنچه از لحاظ شکلی و ماهوی در فرآیند دادرسی لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۳- علاوه بر موارد مصرحه در قانون، نظارت بر اجرای صحیح قوانین در کلیه دادگاهها و دادرها به ترتیب زیر بر عهده دیوان می‌باشد.

الف- نظارت مستمر، ادواری و موردی براساس برنامه تنظیمی توسط رئیس دیوان.

ب- نظارت موردی بر حسب دستور رئیس قوه قضائیه.

ماده ۴- نظارت بر اجرای صحیح قوانین در کلیه دادگاهها شامل عمومی، انقلاب، نظامی، کیفری استان و تجدیدنظر بر عهده رئیس دیوان می‌باشد که از طریق معاونتی تحت عنوان معاونت نظارت دیوانعالی کشور اعمال می‌شود.

ماده ۵- نظارت بر اجرای صحیح قوانین در کلیه دادرها اعم از عمومی، انقلاب و نظامی بر عهده دادستان کل کشور می‌باشد که از طریق معاونتی تحت عنوان معاونت نظارت دادستان کل کشور اعمال می‌شود.

ماده ۶- رئیس دیوان و دادستان کل کشور می‌توانند علاوه بر قضات دیوان، با هماهنگی مسئولان ذی‌ربط از سایر قضات مجرب و با سابقه به منظور اجرای امر نظارت استفاده نمایند.

ماده ۷- معاونت نظارت حسب مورد پس از کسب نظر رئیس دیوان و دادستان کل کشور هیأت‌ها یا اشخاصی را جهت اعمال نظارت تعیین می‌کند.

ماده ۸- ریاست هر هیأت حسب مورد با قاضی دیوان یا قاضی دادرای دیوان خواهد بود. رئیس هیأت حسب مورد توسط رئیس دیوان یا دادستان کل تعیین می‌گردد. ترکیب اعضا و نحوه انتخاب دیگر اعضای هیأت و چگونگی تشکیل، نظارت، بازرسی، مدت مأموریت و سایر امور داخلی برابر دستورالعملی است که توسط رئیس دیوان و دادستان کل کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۹- رئیس هر یک از هیأت‌ها یا شخص تعیین‌شده موظف است پس از انجام مأموریت گزارش خود را ضمن ارائه راهکارهای مناسب حسب مورد به معاونت نظارت دیوانعالی کشور و یا دادستان کل ارائه نماید.

ماده ۱۰- وظائف معاونت نظارت دیوانعالی کشور و دادستان کل کشور حسب مورد عبارت است از:

الف- نظارت و بازرسی از دادگاهها و دادرها.

ب- بررسی و ارزیابی گزارش‌های واصله.

ج- انعکاس و جمع‌بندی گزارش‌ها و پیشنهادها و ارائه آنها به رئیس دیوان و دادستان کل کشور.

د- پیگیری تصمیمات رئیس دیوان و دادستان کل کشور.

ه- تشکیل بانک اطلاعات آراء با همکاری مرکز آمار و فن‌آوری اطلاعات جهت ارزیابی آراء و علت نقض آنها و فراهم نمودن موجبات رویه قضایی واحد در مراجع قضایی. ماده ۱۱- رئیس دیوان یا دادستان کل پس از دریافت گزارش‌ها و پیشنهادها، ضمن اقدام مقتضی، مراتب را جهت اطلاع به رئیس قوه قضائیه ارائه می‌دهند و در مواردی که مستلزم اقدام از سوی رئیس قوه قضائیه باشد، درخواست اقدام مقتضی خواهد شد.

ماده ۱۲- نظر به اهمیت تشویق در ایجاد انگیزه کاری، کلیه هیأت‌های نظارت موظفند با در نظر گرفتن معیارهای کاری، یافته‌های مثبت خود را در مورد قضات و کارکنان اداری همراه با مستندات حسب مورد به رئیس دیوان یا دادستان کل کشور اعلام نمایند تا مورد تشویق قرار گیرند.

تبصره- شرایط افراد مستحق تشویق، معیارها و شاخص‌های کاری، نحوه و کیفیت تشویق به موجب دستورالعملی خواهد بود که با همکاری رئیس دیوان و دادستان کل کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۱۳- این آیین‌نامه در ۱۳ ماده و یک تبصره در تاریخ..... توسط رئیس قوه قضائیه تصویب و پس از ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.

رئیس قوه قضائیه- صادق لاریجانی

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۵/۶)

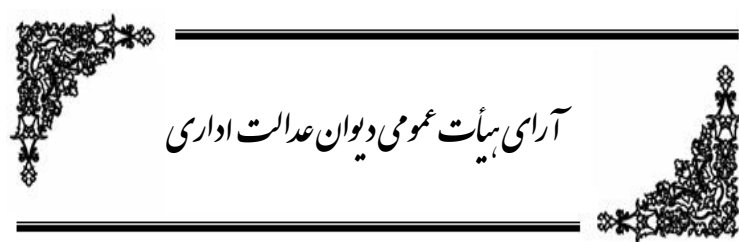
۲. اصلاحیه

ضمن پوزش به اطلاع مخاطبین محترم می‌رساند در صفحه ۷۵ شماره خردادماه ۱۳۸۹ ویژه‌نامه قوانین و مقررات رقم حاصل از محاسبه مهریه به لحاظ اشکالات تاییدی اشتباه درج شده است و رقم صحیح ۸۶،۳۹۵،۷۴۵ ریال می‌باشد.

ضمناً از دادرس محترم دادسرای شهرستان کیار (چهارمحال و بختیاری) که مراتب را تذکر داده‌اند تشکر می‌نماییم.

(دفتر ویژه نامه قوانین و مقررات)

بخش سوم:

آرامی بیات عمومی دیوان عدالت اداری

۱. رأی شماره ۹۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص دریافت حق بیمه

توسط سازمان تأمین اجتماعی منوط به احراز رابطه مزدگیری بیمه شده با

کارفرما توسط هیأت حل اختلاف اداره کار می باشد

تاریخ: ۱۳۸۹/۳/۱۰

شماره دادنامه: ۹۲

کلاس پرونده: ۱۱۹/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: خانم معصومه دریجانی.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب ۱۲ و ۲ تشخیص دیوان

عدالت اداری.

گردشکار: الف- شعبه دوازدهم دیوان در رسیدگی به پرونده های کلاسه ۱۳۷۱/۸۴ و ۱۳۷۲/۸۴ موضوع شکایت خانمها ۱- شایسته دریجانی ۲- زهرا دریجانی به طرفیت اداره کل تأمین اجتماعی استان کرمان به خواسته محاسبه و احتساب سنوات ۲۳ سال شکات به عنوان سوابق بیمه ای، طی دادنامه های شماره ۸۱۹ و ۸۲۰ مورخ ۱۳۸۶/۵/۳۰ به شرح آتی مبادرت به صدور رأی نموده است. نظر به اینکه وفق مقررات مواد ۳۶ و ۳۹ و ۴۰ قانون تأمین اجتماعی کارفرما مسئول پرداخت حق بیمه سهم خود و بیمه شدگان می باشد و مکلف است در موقع پرداخت مزد یا حقوق و مزایا سهم بیمه شدگان را کسر نموده و سهم خود را بر آن افزوده به سازمان تأدیه نماید. در صورتی که کارفرما از کسر حق بیمه سهم بیمه شدگان خودداری کند، شخصاً مسئول پرداخت آن خواهد بود. تاخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع مسئولیت و تعهدات سازمان در مقابل بیمه شده نخواهد بود. همچنین کارفرما مکلف است حق بیمه مربوط به هر ماه را حداکثر تا آخرین روز ماه بعد به سازمان بپردازد و در صورت خودداری، سازمان می تواند حق بیمه را رأساً تعیین و از کارفرما مطالبه و وصول نماید. لهذا شعبه با توجه به مراتب فوق و همچنین

ملاحظه مفاد رأی صادره از هیأت حل اختلاف اداره کار استان کرمان به تاریخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۸ که طی آن شرکت فرش کرمان به عنوان کارفرما به استناد ماده ۱۴۸ قانون کار مکلف است نسبت به پرداخت حق بیمه شاکی اقدام نماید، شعبه شکایت شکات را موجه تشخیص و مستنداً به ماده ۱۳ قانون دیوان عدالت اداری حکم به ورود شکایت شکات صادر و اعلام می‌گردد. ب ۱- شعبه دوازدهم در رسیدگی به پرونده کلاسه ۱۳۷۰/ ۸۴ موضوع شکایت خانم معصومه صدیقی دریجانی به طرفیت اداره کل تأمین اجتماعی استان کرمان به خواسته الزام طرف شکایت به احتساب و اعمال سنوات خدمت ۲۳ سال به عنوان سابقه بیمه طی دادنامه شماره ۸۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۶/۵ شکایت شاکیه را موجه تشخیص و حکم به ورود شکایت و الزام اداره کل تأمین اجتماعی استان کرمان به قبول احتساب و اعمال سنوات خدمت ۲۳ ساله شاکیه به عنوان سابقه بیمه نامبرده صادر و اعلام نموده است. ب ۲- شعبه دوم تشخیص دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۱۳۸۸/۸/۲۳ موضوع تقاضای اعمال ماده ۱۸ قانون دیوان عدالت اداری نسبت به دادنامه شماره ۸۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۶/۵ شعبه دوازدهم دیوان طی دادنامه شماره ۲۶۴ مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ به شرح آتی مبادرت به صدور رأی نموده است، نظر به اینکه وجود و اعلام سابقه پرداخت حق بیمه که لازمه آن کارکرد کارگر در محل کارگاه می‌باشد، مستلزم تطبیق وضعیت و عملکرد شاکیه با مقررات مندرج در قانون تأمین اجتماعی مواد ۲ و ۴۰ و ۴۷ و ۱۰۲ و بعضی مواد دیگر از قانون مذکور است که درباره شاکیه میزان ۲۳ سال سابقه را اعلام و بدون احراز همه این ۲۳ سال از سوی هیأت‌های پیش‌بینی شده در قانون کار یعنی هیأت تشخیص و حل اختلاف اداره کار محل و نیز تصدیق و اعلام دلائل و مستندات از سوی شاکیه و سازمان تأمین اجتماعی دعوا نزد قضات شعبه دوازدهم دیوان عدالت اداری مطرح و صرفاً با توجه به وجود رأی مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۸ هیأت حل اختلاف اداره کار که در آن سابقه را ۲۳ سال اعلام نکرده و بنحو کلی مزد کارگر شاکیه تعیین شده رأی بر ورود شکایت شاکیه صادر گردیده است که مبتنی بر اشتباه می‌باشد، لذا بنابه مراتب و اینکه چون در صدور دادنامه شماره ۸۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۶/۵ شعبه دوازدهم دیوان

به آن توجه کافی نشده است، با اعلام پذیرش درخواست ریاست محترم دیوان عدالت اداری و احراز و تطبیق آن با ضوابط مقرر در ماده ۱۸ قانون دیوان، حکم به نقض رأی پیش گفته شعبه دوازدهم صادر و اعلام می‌نماید و در ثانی با توجه به فقد دلائل کافی نسبت به مدت کارکرد شاکیه قرار رد شکایت را صادر و اعلام می‌نماید تا در صورت وجود سوابق و مدارک و مستندات، شاکیه به اداره کار مراجعه و با ارائه مستندات و دلائل برای غیر از تاریخهای ۱۳۷۰/۶/۱۷ لغایت ۱۳۸۴/۱۲/۲۹ مبادرت به طرح شکایت و ادعا نماید. هیأت عمومی دیوان در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

حکم مقرر در مواد ۳۰، ۳۶ و ۳۹ قانون تأمین اجتماعی ناظر به تکلیف کارفرما در پرداخت حق بیمه و وصول آن توسط سازمان تأمین اجتماعی و ارائه خدمت به بیمه شده می‌باشد. بدیهی است تکلیف سازمان جهت دریافت حق بیمه با احراز اشتغال و رابطه مزدگیری بیمه شده با کارفرما توسط مرجع صلاحیت دار از جمله هیأت‌های تشخیص و حل اختلاف اداره کار می‌باشد و در صورت عدم احراز مواجهه با تکلیفی نمی‌باشد. بنابراین دادنامه شماره ۲۶۴ مورخ ۱۳۸۸/۶/۴ شعبه دوم تشخیص دایر بر صدور قرار رد شکایت به لحاظ عدم احراز اشتغال توسط هیأت حل اختلاف اداره کار در حدی که متضمن این معنی است، موافق قانون و صحیح تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۲. رأی شماره ۱۶۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص فارغ‌التحصیلان

علوم ثبتی معاف از انجام آزمون سردفتری نمی‌باشند

تاریخ: ۱۳۸۹/۴/۲۸

شماره دادنامه: ۱۶۲

کلاس پرونده: ۲۳۳/۸۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکی: سازمان بازرسی کل کشور.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء بین دادنامه شماره ۱۳۵۹ مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۷ در پرونده کلاسه ۴۳۱۴/۸۱/۱ شعبه اول دیوان عدالت اداری مبنی بر رد شکایت با دادنامه شماره ۱۸۸۸ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ در پرونده کلاسه ۱۰۲۸/۸۴/۹ شعبه نهم دیوان مبنی بر ورود شکایت.

گردشکار: سازمان بازرسی کل کشور طی نامه شماره ۷۰۲/ط/۱۱۲/۸۷ مورخ ۱۳۸۸/۶/۱۷، با اعلام تعارض آراء به شماره دادنامه‌های فوق‌الذکر و به شرح ذیل متقاضی صدور رأی وحدت رویه گردیده است. الف- شعبه اول دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۴۳۱۴/۸۱ موضوع شکایت خانم زهرا مامور یوسف‌محله به طرفیت سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به خواسته اجرای تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی طی دادنامه شماره ۱۳۵۹ مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۷ چنین انشاء رأی نموده است: لایحه جوابیه واصله حاکی از آن است که نامبرده در امتحانات سردفتری حداقل نمره قبولی را به دست نمی‌آورد و طبق نظریه مورخ ۱۳۸۰/۶/۲۴ اداره کل حقوقی و تدوین قوانین قوه قضائیه مشمولین تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴ در صورت قبولی در امتحان سردفتری و وجود داوطلبان دیگر ابتدا سردفتران مورد نیاز از مشمولین قانون مذکور انتخاب می‌شوند سپس از میان داوطلبان دیگر سردفتران برگزیده می‌شوند و چون شاکی یادشده در امتحانات قبول نشده بنابراین تخلفی از مقررات و قوانین

مربوطه توسط اداره ثبت اسناد و املاک که حقوق شاکی را تضییع نموده باشد انجام نگرفته و نظر بر رد شکایت نامبرده صادر و اعلام می‌گردد. بـ شعبه نهم دیوان عدالت اداری در دادنامه شماره ۱۵۴۳ مورخ ۱۳۸۴/۹/۸ و دادنامه اصلاحی ۱۸۸۸ و مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۳ در مورد شکایت آقای عبدالله پهلوان به خواسته الزام سازمان مذکور به اجرای تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی چنین انشاء رأی کرده است: «در مورد شکایت عبدالله پهلوان فرزند اسداله علیه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به خواسته اجرای تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی تدقیقاً در جمیع محتویات و مندرجات اوراق پرونده و با امعان نظر به لوایح طرفین به شرح مضبوط در پرونده و مدارک تحصیلی مربوط به شاکی خاصاً مدنظر قرار دادن منطوق تبصره ۳ ماده ۶ قانون صدرالذکر که وجه رجحان گزینش افراد برای سردفتری و سپس صدور ابلاغ سردفتری یا دفتریاری همانا فراغت از تحصیلات در رشته تحصیلی موضوع تبصره ۳ ماده ۶ دانسته است که علی‌الظاهر شاکی نظر به دانشنامه شماره ۸۹ تیر ماه ۱۳۶۷ دانشگاه شهید بهشتی حائز شرایط فوق می‌باشد، من حیث المجموع خواسته شاکی در مورد الزام اداره مشتکی عنه به ابلاغ سردفتر و یا دفتریاری با عنایت به مرجحات اخیرالذکر در صورت احراز کلیه شرایط مقرر در قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتری و دفتریاری مصوب تیر ماه ۱۳۵۴ موجه بوده و اداره مشتکی عنه می‌تواند جهت صدور ابلاغ سردفتر یا دفتریاری برای مشارالیه اقدام نمایند». بنابه مراتب و نظر به این که رأی شماره ۱۳۵۹ مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۷ صادره از شعبه اول دیوان عدالت اداری، قبولی در آزمون را برای استفاده از «حق تقدم» مقرر در تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی لازم و رأی شماره ۱۵۳۴ مورخ ۱۳۸۴/۹/۸ صادره از شعبه نهم دیوان عدالت اداری، صرف فراغت از تحصیل در رشته علوم ثبتي را کافی برای استفاده از آن «حق تقدم» می‌داند که ظهور در دو نوع برداشت از متن واحد قانونی داشته و مستلزم صدور رأی وحدت رویه می‌باشد، لذا خواهشمند است دستور فرمایید موضوع در هیأت عمومی دیوان جهت اتخاذ تصمیم مورد رسیدگی و این سازمان را از نتیجه مطلع نمایند. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور

رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه عبارت (حق تقدم) مذکور در قسمت ذیل تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۵ صرفاً مفید اولویت جذب فارغ‌التحصیلان علوم ثبتی در صورت احراز جمیع شرایط جهت تصدی دفتریاری یا دفتریاری دفاتر اسناد رسمی می‌باشد و دلالتی بر معافیت این قبیل متقاضیان از آزمون مربوطه ندارد، بنابراین دادنامه قطعی یافتۀ شماره ۱۳۵۹ مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۷ شعبه اول دیوان عدالت اداری مبنی بر رد شکایت در حدی که متضمن این معنی است موافق قانون و صحیح تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۳. رأی شماره ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص خانه‌های سازمانی در مالکیت دولت پس از پایان مدت اجاره و حسب آئین‌نامه مربوط بدون الزام به رعایت قانون فروش خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۵ از طریق مزایده قابل

فروش است

تاریخ: ۱۳۸۹/۵/۴

شماره دادنامه: ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳

کلاس پرونده: ۲۸۶/۸۹، ۲۸۷، ۲۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکي: آقایان حسین و محسن کلانتری و عبدالکریم گراوند.

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء بین دادنامه‌های شماره ۱۴۳۰ در پرونده کلاسه ۲۳۶/۸۸/۷ و شماره ۱۴۳۱ در پرونده کلاسه ۲۳۵/۸۸/۷ و شماره ۱۴۳۲ در پرونده کلاسه ۲۳۴/۸۸/۷ شعبه هفتم دیوان عدالت اداری مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲، مبنی بر رد شکایت با دادنامه‌های شماره ۵۳۱ مورخ ۱۳۸۸/۴/۷ در پرونده کلاسه ۱۳۰/۸۸/۸ و شماره ۵۲۵ مورخ ۱۳۸۸/۴/۷ در پرونده کلاسه ۳۸۸۵/۸۷/۸ و شماره ۵۶۲ مورخ ۱۳۸۸/۴/۸ در پرونده کلاسه ۳۴۱/۸۸/۸ و شماره ۷۰۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۵ در پرونده کلاسه ۳۴۱/۸۸/۸ و شماره ۵۲۹ مورخ ۱۳۸۸/۴/۷ در پرونده کلاسه ۲۱۶/۸۸/۸، شعبه هشتم مبنی بر ورود شکایت.

گردشکار: شکات طی دادخواست‌های تقدیمی جداگانه با اعلام تعارض آراء به شماره دادنامه‌های فوق‌الذکر که مشروح آنها ذیلاً بیان می‌گردد، تقاضای صدور رأی وحدت رویه نموده‌اند. الف- شعبه هفتم دیوان در رسیدگی به پرونده‌های کلاسه ۲۳۶/۸۸، ۲۳۵/۸۸ و ۲۳۴/۸۸، موضوع شکایت آقایان ۱- حسین کلانتری ۲- عبدالکریم گراوند ۳- محسن کلانتری به طرفیت سازمان مسکن و شهرسازی استان ایلام به خواسته الزام خوانده به واگذاری خانه‌های سازمانی طی دادنامه‌های شماره ۱۴۳۰، ۱۴۳۱ و ۱۴۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲، چنین انشاء رأی نموده است: نظر به اینکه حسب اظهارات نماینده تعرفه شده در اخذ توضیح مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۵، اظهارنظر کمیسیون ماده ۲ که از دلائل استحقاق شاکي می‌باشد طی اظهارنظر مورخ ۱۳۸۰/۵/۳۰ از درجه اعتبار ساقط و اظهار اخیرالذکر جایگزین آن شده است، لذا اجابت خواسته شکات دائر بر الزام به فروش خانه‌های سازمانی صرف‌نظر از ایرادات دیگر نماینده مذکور با توجه به اتخاذ تصمیم جدید در حال حاضر امکان‌پذیر نبوده لذا قرار رد شکایت شکات صادر و اعلام می‌گردد. ب- شعبه هشتم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه‌های ۱۳۰/۸۸، ۳۸۸۵/۸۷، ۳۵۲۵/۸۷، ۳۴۱/۸۸، ۲۱۶/۸۸ موضوع شکایت ۱- خانم سیده سوسن حیات الغیب ۲- آقای علی نوروزی ۳- آقای

محمدحسین دارابی ۴- آقای علی اکرم داودی‌نیا ۵- آقای حمید خانبان به طرفیت سازمان مسکن و شهرسازی استان ایلام به خواسته الزام به‌واگذاری و فروش خانه‌های سازمانی و منازل سازمانی سازمان مسکن و شهرسازی ایلام طی دادنامه‌های شماره ۵۳۱ و ۵۲۵ مورخ ۱۳۸۸/۴/۷ و ۵۶۲ مورخ ۱۳۸۸/۴/۸ و ۷۰۷ مورخ ۱۳۸۸/۵/۵ و ۵۲۹ مورخ ۱۳۸۸/۴/۷ چنین انشاء رأی نموده است: نظر به اینکه اولاً طبق ماده واحده قانون فروش خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۵ دولت موظف به فروش خانه‌های سازمانی فرسوده می‌باشد. ثانیاً، طبق ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور تشخیص خانه‌های سازمانی قابل فروش به عهده کمیسیون موضوع این ماده می‌باشد که در قضیه مانحن‌فیه کمیسیون ماده ۲ فروش خانه‌های سازمانی ایلام در مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۲ با فروش ۱۲۰ واحد منازل سازمانی خیابان آزادی به لحاظ فرسودگی موافقت کرده است که منازل سازمانی شاکیان یکی از همین منازل بوده. ثالثاً، طبق نامه شماره ۱۹۷۸۳/۱/۱۲۲ مورخ ۱۳۸۶/۸/۲۰ رئیس ثبت اسناد و املاک استان ۲۵ واحد از این منازل به ساکنین آن واگذار شده است لذا عدم واگذاری باقی مانده این منازل که کلاً فرسوده بوده تبعیض ناروا می‌باشد و این که قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷ هیچ‌گونه تأثیر منفی بر مصوبه سال ۱۳۸۰ نداشته، زیرا قانون سال ۱۳۶۵ حاکم بر قضیه بوده و قانون ۱۳۸۷ از زمان تصویب و ثبت به آینده اعتبار داشته و عطف به ماسبق نمی‌شود. علیهذا حکم به ورود شکایت شکات و الزام سازمان طرف شکایت به فروش خانه‌های سازمانی متعرض شکات صادر و اعلام می‌گردد.

هیأت عمومی دیوان در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

الف- اولاً تعارض در آراء فوق‌الذکر محرز است. ب- مطابق ماده واحده قانون فروش خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۵/۷/۱، دولت موظف گردیده خانه‌های سازمانی درحال بهره‌برداری یا ناتمام و خانه‌های سازمانی فرسوده که نگهداری از آنها را ضروری و به صرفه و صلاح دولت نمی‌داند، بفروشد و تشخیص عدم ضرورت و صرفه و صلاح بودن را به عهده کمیسیون استانی در استانها قرار داده است. نظر به اینکه اولاً قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ در خصوص خانه‌های سازمانی تعیین تکلیف نموده و ماده ۸ آن قانون، خانه‌های سازمانی در مالکیت دولت را پس از پایان مدت اجاره و حسب آیین‌نامه مربوط بدون الزام به رعایت قانون فروش خانه‌های سازمانی مصوب ۱۳۶۵/۷/۹ از طریق مزایده قابل فروش دانسته است. ثانیاً، آراء هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه‌های ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۹ و ۲۹ و ۲۸ مورخ ۱۳۶۶/۷/۳۱ متضمن جواز قانونی مبنی بر الزام دولت به فروش خانه‌های سازمانی نیست، لذا دادنامه‌های شماره ۱۴۳۰، ۱۴۳۱ و ۱۴۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ شعبه هفتم در حدى که متضمن این معنی و مفهوم است صحیح تشخیص و موافق اصول و موازین قانونی اعلام می‌گردد. این رأی به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذی‌ربط در موارد مشابه لازم‌التباع است. (نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۴. رأی شماره ۱۷۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص عدم پذیرش

وکالت‌نامه در رسیدگی به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی خلاف قانون است

تاریخ: ۱۳۸۹/۵/۱۱

شماره دادنامه: ۱۷۴

کلاس پرونده: ۷۷۰/۸۸

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

شاکیه: آقای علی ملایی.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۵ قسمت (توضیح) دستورالعمل شماره ۱/۸۶/۴/۱۰۱/۱۳/۲۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۱، راهور ناجا.

گردشکار: شاکی به شرح دادخواست تقدیمی اعلام داشته است: فرماندهی نیروی انتظامی در بند ۵ قسمت (توضیح) شق (ج) فصل دوم دستورالعمل شماره ۱/۸۶/۴/۱۰۱/۱۳/۲۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۱ نحوه رسیدگی الکترونیکی و غیرحضور به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی در کلان شهرهای کشور، پذیرش وکالت‌نامه در خصوص انجام امور مذکور در دستورالعمل را ممنوع اعلام داشته است و این در حالی است که انجام اقدامات موردنظر دستورالعمل و پیگیری آن قائم به شخص مالک خودرو نمی‌باشد و مطابق مواد ۶۵۶ و ۶۷۱ قانون مدنی قابل تفویض به وکیل می‌باشد. از طرفی محدودیت و ممنوعیت مذکور در بند ۵ مورد شکایت با اهداف مذکور در دستورالعمل مبنی بر کاهش مراجعات حضوری معترضین و پاسخگویی سریع و به موقع منافات دارد. لذا بند ۵ قسمت توضیح را خارج از حدود اختیارات فرماندهی ناجا دانسته و تقاضای ابطال آن را نموده است. رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا در پاسخ به شکایت شاکی، طی لایحه شماره ۱۰۰۲۲-۱۳/۱۲/۰۲/۵ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۸ اعلام داشته است: معترض به نحوه صدور قبض جریمه بایستی مباشر در ارتکاب تخلفی باشد که از نحوه ارتکاب یا عدم ارتکاب آن توسط خود اطلاع داشته و قبلاً در سیستم ثبت گردیده و خریدار (وکیل) نمی‌تواند نسبت به جرائمی که شخص دیگری (موکل) در زمان گذشته مرتکب شده اعتراض نموده و پاسخگو باشد زیرا اطلاعی از تخلفات سالیان گذشته فروشنده خودرو (موکل) و نحوه ارتکاب آن‌ها ندارد. به بیان دیگر در این نوع وکالت‌نامه‌ها مورد وکالت تظلم و دادخواهی وکیل از طرف موکل نیست ولی وکیل می‌تواند با در دست داشتن وکالت کاری جهت اخذ صورت وضعیت تخلفات، پرداخت جرایم معوقه و اخذ مقاصد حساب (عدم خلافی) از طریق دفاتر خدماتی پلیس + ۱۰ اقدام نماید. علیهذا پلیس

راهنمایی و رانندگی با وکالت‌نامه‌های رسمی اقدام به ارائه کلیه خدمات خودرویی در موضوع وکالت می‌نماید، لیکن با این نوع وکالت‌نامه‌ها از پذیرش تقاضای اصلاح و بررسی جرایم رانندگی مالک قبلی که مورد اعتراض خریدار (موکل) یا مالک فعلی می‌باشد، بنابه دلایل معنونه و به جهت جلوگیری از سوء استفاده دلالان و واسطه‌گران امتناع می‌ورزد. هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان علی‌البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه به دلالت مواد ۶۵۶، ۶۶۰ و ۶۶۲ قانون مدنی، وکالت از حقوق شرعی و قانونی اشخاص بوده و به استثناء اموری که منحصراً با مباشرت اشخاص انجام پذیر است، ایجاد ممنوعیت یا محدودیت اشخاص از حقوق مذکور مستلزم نص قانونی است. علیهذا بند ۵ قسمت توضیح فصل دوم «دستورالعمل نحوه رسیدگی الکترونیکی و غیر حضوری به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی در کلان شهرهای کشور» که اشعار بر عدم پذیرش وکالت‌نامه در رسیدگی به اشتباهات و اعتراضات تخلفات رانندگی دارد، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات نیروی انتظامی تشخیص و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

بخش چهارم:

استقانات قضایی^۱ و نظریات مشورتی^۲

- ۱- استقانات قضایی دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی از مراجع عظام تقلید
- ۲- نظریات مشورتی اداره کل امور حقوقی و اسناد و امور مترجمین قوه قضائیه

الف: استفتانات قضایی

۱. استفتاء ۷۰۲۸: شرط مالیت برای عوضین

پرسش:

با عنایت به این که مشهور فقهای امامیه «کثرالله امثالهم» یکی از شرایط عوضین را مالیت و داشتن منفعت عقلایی دانسته اند بیان فرمایید: اولاً، آیا مالیت از شرایط عوضین می باشد یا خیر؟ ثانیاً، در منفعت عقلایی و مالیت آیا اغراض نوعی ملاک است یا اغراض شخصی، مثلاً آیا خرید و فروش نامه های زن و شوهر در زمان نامزدی که برای آنها اهمیت بسیار دارد و یا آلبوم عکس خانوادگی که برای آن خانواده از اهمیت ویژه ای برخوردار است، صحیح است یا چون منفعت عقلایی غالب ندارد باطل است؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)

به حسب ظاهر اشکال ندارد.

(۱۳۸۷/۱۰/۱۰)

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی

بلی مالیت داشتن از شرایط عوضین است و نامه های مذکوره مالیت دارد و قابل خرید و فروش است.

(۲۱ رمضان ۱۴۲۹ هـ ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

این از شرایط عوضین است و مالیت نوعی ملاک است و مالیت شخصی ملاک نیست.

(۱۳۸۷/۰۶/۱۶)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
سعه و ضیق مفاد قانونی از قانونگذار سؤال شود، ولی از نظر شرعی، چنانچه واجد شرایط
مذکور در رساله باشد، محکوم به صحت است والا باطل می‌باشد.

(۱۳۸۷/۱۰/۱۰)

۲. استفتاء ۷۰۳۳: ملاک بودن عرف در تعیین مسئول پرداخت هزینه‌های مشترک

معامله

پرسش:

همچنان که مستحضرید مشهور فقهای امامیه بایع را مسئول پرداخت هزینه‌های تسلیم
مبیع و مشتری را عهده‌دار پرداخت مخارج تأدیه ثمن می‌دانند، بفرمایید:
الف- هزینه‌های مشترک معامله که هم به مبیع مربوط است و هم به ثمن، بر عهده
کیست؟ مثل این که انجام معامله در مکانی مستلزم پرداخت هزینه معامله در آنجا است
یا مثلاً هزینه حق الثبت و حق التحریر و بهای اوراق رسمی که از سوی دفاتر اسناد رسمی
جهت ثبت اخذ می‌گردد، آیا این هزینه‌ها بین طرفین معامله تنصیف می‌شود؟
ب- اگر در ضمن معامله شرطی شده باشد که تحقق آن هزینه دارد چه کسی باید آن را
بپردازد، مثلاً شخصی کتاب خود را به دیگری می‌فروشد ولی در ضمن عقد شرط می‌کند
که مشتری پیراهنی را برای او بدوزد، در صورتی که حمل و نقل و تسلیم شیء خیاطت
هزینه حمل و نقل و تسلیم آن نیز بر عهده مشتری است یا هزینه حمل و نقل و تسلیم را
بایع باید بپردازد؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت (ره)
الف و ب- اگر شرط خاصی بر تعیین آن بر یک طرف نشده، طبق معمول و متعارف آن
موارد باید عمل شود.

(۱۳۸۷/۱۰/۱۰)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

الف- هزینه های ثبت در اسناد رسمی و امثال آن تابع مقرراتی است که دولت به دفاتر ثبت اسناد اعلام کرده و یا برنامه ای که خود دفتر برای این کار دارند و یا عرف یا عموم مردم آن را پذیرفته اند مگر این که در قرارداد ابتدایی خلاف آن را شرط کنند در این صورت باید به شرط خود عمل کنند.

ب- مادامی که شرط خاصی نباشد در این مورد طرفین باید به آن چه که عرف و عادت مردم بر آن است عمل کنند.

(۱۶ ذی القعدة الحرام ۱۴۲۹ هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

الف- در صورتی که شرط خاصی کرده باشند یا عرف روشنی در محل درباره این گونه مسائل باشد که غالباً این گونه است باید مطابق آن عمل کرد در غیر این صورت هر دو طرف باید مشترکاً آن را بپردازند.

ب- بر عهده کسی است که آن شرط به ضرر او است.

(۱۳۸۷/۰۸/۲۶)

۳. استفتاء ۷۰۴۷: وظیفه مستأجر پس از انقضای مدت اجاره

پرسش:

۱- آیا پس از انقضای اجاره بر مستأجر لازم است عین مستأجره را بازگرداند یا تنها در صورت مطالبه موجر موظف به بازگرداندن آن است؟

۲- اگر زمان اجاره منقضی شود و مستأجر عین مستأجره را در تصرف خود نگهدارد، بفرمایید:

الف- آیا در صورتی که مستأجر استیفای منفعت کند، ضامن اجرت المثل است یا اجرت المسمایی که در عقد سابق بوده است؟

ب- اگر پس از انقضای زمان اجاره مستأجر استیفای منفعت نکند ولی عین مستأجره را بدون اذن مالک در دست خود نگاه دارد و منافع تلف شود، آیا مستأجر ضامن است یا خیر؟ و در فرض ضمان، ضامن چه چیزی است؟

پاسخ:

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی

۱- موظف است عین مستأجره را برگرداند.

۲- الف) اگر اجاره جدید واقع نشده چنانچه موجر راضی نباشد مستأجر معصیت کرده و حکم غصب را دارد و اگر راضی باشد باید اجرة المثل بدهد چه زائد بر اجرة المسمای قبلی باشد و چه کمتر.

ب) بلی ضامن است و ضامن اجرة المثل است و گناهکار نیز هست.

(۱۳ رمضان ۱۴۲۹ هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

۱- لازم است بازگرداند.

۲- در صورتی که بعد از مدت اجاره نگه دارد در هر حال ضامن اجرة المثل است.

(۱۳۸۷/۰۶/۱۸)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

۱- پس از انقضای مدت اجاره، مستأجر باید عین مستأجره را به موجر باز گرداند، مگر

در صورت اطمینان به رضایت مؤجر.

۲- مستأجر ضامن اجرة المثل است.

(۱۳۸۷/۱۰/۱۰)

۴. استفتاء ۷۰۶۰: عدم جواز قتل زانی و زانیه در فرض جنون و عدم بلوغ

پرسش:

۱- اگر مرد، همسر صغیره خود را در حال زنا با مردی ببیند، آیا حق کشتن همسر خود را دارد؟

۲- اگر مرد، همسر خود را در حال زنا با صغیری ببیند، آیا حق کشتن زانی را دارد؟

۳- اگر مرد، همسر دیوانه خود را در حال زنا با مردی ببیند، آیا حق کشتن همسر خود را

دارد؟

۴- اگر مرد، همسر خود را در حال زنا با مردی دیوانه ببیند، آیا حق کشتن زانی را دارد؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت(ره)
ملاک صدق عنوان زناست که در حق کودک نابالغ و مجنون شرعاً صادق نیست، چون
آن ها تکلیف ندارند.

(۱۳۸۷/۱۰/۲۱)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی
در صورتی که زوجه عاقله و بالغه باشد و زانی مجنون باشد می تواند زوجه را بکشد و
شمول ادله به غیر این صورت مشکوک و جای تردید است و به حکم الحدود تدرأ
بالشبهات نمی تواند بکشد.

(۲۵ شعبان المعظم ۱۴۲۹ هـ.ق)

آیت الله العظمی سید علی سیستانی
در تمام موارد کشتن جایز نیست حتی اگر او را در حال زنا ببیند به احتیاط واجب.
(۱۳۸۷/۱۰/۲۱)

آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی

- ۱- حق کشتن همسر را ندارد.
- ۲- حق کشتن زانی را ندارد.
- ۳- حق کشتن همسر را ندارد.
- ۴- حق کشتن زانی را ندارد.

(۱۷ رجب ۱۴۲۹ هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
در هر حال تنها حق کشتن زانی بالغ عاقل را دارد، حتی اگر زن عاقله و بالغه و با اختیار باشد.

(۱۳۸۷/۰۴/۲۹)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی
حق کشتن همسر خود را در هر حال ندارد و در فرض سؤال ۲ و ۴ زانی را نیز نمی‌تواند بکشد.

(۱۳۸۷/۱۰/۲۱)

۵. استفتاء ۷۰۷۰: حکم کوتاه کردن موی دیگری و نقاشی روی دست دیگری بدون اذن

پرسش:

با توجه به آیه شریفه «فمن اعتدى عليكم فاعتدوا عليه بمثل ما اعتدى عليكم»
بفرمایید:

الف- اگر در مهد کودک موهای پسری را عمداً و بدون ضرورت و بدون اذن پدرش کوتاه کرده باشند و این کوتاهی در حدی نباشد که موجب نقص گردد، آیا قصاص دارد یا خیر؟

ب- اگر بر روی دست کسی عمداً و بدون اجازه با خودکار نقاشی کرده‌اند، آیا قصاص دارد یا خیر؟

پاسخ:

آیت الله العظمی محمد تقی بهجت(ره)

قصاص و دیه ندارد.

(۱۳۸۷/۱۰/۲۱)

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

۱- در مورد مزبور نه قصاص است و نه دیه و قصاص در جرح به بالا است و دیه نیز ندارد چون ثبت نام در مهد کودک به معنای امضای مقررات داخلی است. طبعاً کوتاه کردن مو به خاطر حفظ این مقررات است.

۲- مورد سؤال کار خلاف شرع است ولی قصاص و دیه ندارد.

(۲۷ جمادی الاول ۱۴۲۹ هـ.ق.)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

۱ و ۲. قصاص ندارد و اگر راضی نباشد تعزیر دارد ولی تعزیر سلسله مراتبی دارد.

(۱۳۸۷/۰۲/۱۸)

آیت الله العظمی سید عبدالکریم موسوی اردبیلی

الف و ب- با توجه به عدم امکان رعایت مماثلت مورد قصاص نیست.

(۱۳۸۷/۱۰/۲۱)

ب: نظریات مشورتی**۱. اگر ارزش معاملاتی خواسته بیشتر از نصاب صلاحیت شورای حل اختلاف باشد**

رسیدگی به دعوی خارج از صلاحیت آن شورا است.

رسیدگی به دعوی خارج از صلاحیت شورای حل اختلاف است زیرا طبق ماده ۱ قانون شوراهای حل اختلاف این شوراها به منظور حل اختلاف و صلح و سازش تشکیل شده و با مراجع قضائی تفاوت دارند. بنابراین، صلاحیت شوراهای حل اختلاف محدود به مواردی است که در قانون به صراحت آمده است و چون براساس اصل ۱۵۹ قانون اساسی مرجع رسمی رسیدگی به تظلمات و شکایات دادگستری است، تفسیر این قانون نباید به گونه ای انجام شود که صلاحیت مراجع دادگستری را برخلاف نص قانون اساسی محدود نماید. با عنایت به این موارد از قسمت اخیر بند ب شق ۱۲ ماده ۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین نمی توان استنباط نمود که اگر خواهان در دعوی غیرمنقول ارزش خواسته را در حد صلاحیت شوراهای حل اختلاف تعیین نماید ولی ارزش معاملاتی آن خارج از نصاب صلاحیت شوراهای حل اختلاف باشد این اقدام خواهان برای شورا ایجاد صلاحیت می کند زیرا این قانون راجع به مراجع قضائی است نه مراجع غیرقضائی مانند شورای حل اختلاف.

(نظریه شماره ۷/۴۵۹۳ مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۸)

۲. چنانچه افرادی در ضرب و جرح شرکت داشته باشند و مشخص نباشد که صدمات

از ناحیه چه اشخاصی به مجنی علیه وارد شده است حکم به پرداخت دیه بنحو مساوی

صادر می شود.

چنانچه افرادی در ضرب و جرح شرکت داشته باشند و مشخص نباشد که صدمات از ناحیه چه اشخاصی به مجنی علیه وارد شده است با توجه به قاعده تساوی حکم به پرداخت دیه بنحو تساوی علیه افرادی که در منازعه شرکت نموده اند، صادر می شود و در مورد مجازات جنبه عمومی جرم چنانچه آلت جرح، اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد

مشمول ماده ۶۱۴ قانون مجازات اسلامی است و در صورت تحقق اعمالی چون قدرت نمائی، وفق ماده ۶۱۷ قانون مرقوم عمل می‌گردد. ضمناً تشخیص صحت یا عدم صحت قانون استنادی دادسرا و انطباق یا عدم انطباق جرم موضوع کیفرخواست با قانون استنادی در آن از اختیارات و تکلیف دادگاه رسیدگی کننده است.

(نظریه شماره ۷/۴۸۰۸ مورخ ۱۳۸۸/۸/۵)

۳. رهن نمی‌تواند در رهن تصرفاتی نماید که منافی حق مرتهن باشد.

با توجه به ماده ۷۹۳ قانون مدنی و رأی وحدت رویه شماره ۶۲۰ مورخ ۱۳۷۶/۸/۲۰ هیأت عمومی دیوانعالی کشور، رهن نمی‌تواند در رهن تصرفاتی نماید که منافی حق مرتهن باشد از این رو، فروش ملکی که در رهن دیگری است بدون اطلاع یا بدون حفظ حقوق او حسب مورد ممکن است مشمول مقررات ماده ۱۱۷ قانون ثبت و یا مقررات کیفری دیگری از قبیل کلاهبرداری باشد. در هر حال برعهده قاضی رسیدگی کننده است که با انجام تحقیقات لازم از شاکی و بررسی ادله ابرازی از جمله استماع شهادت شهود و دفاعیات متهم، حقیقت را احراز و سپس با تشخیص و نظر خود اتخاذ تصمیم نماید.

(نظریه شماره ۷/۴۸۴۷ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۴. شورای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی به جرم صدور چک بلامحل را ندارد.

صلاحیت شورای حل اختلاف در رسیدگی به امور کیفری در بند الف ماده ۹ قانون شورای حل اختلاف ذکر شده است. لذا با توجه به میزان مجازات صدور چک بلامحل در ماده ۷ قانون صدور چک و با عنایت به اینکه در مقررات این قانون مرجع قضائی؛ دادگاه، ذکر شده است و در تبصره ۲ ماده ۱۴ قانون مذکور نیز تصریح گردیده (دستور دهنده مکلف است پس از اعلام به بانک شکایت خود را به مراجع قضائی تسلیم نماید). بنابراین

شورای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی به جرم صدور چک بلامحل را ندارد.

(نظریه شماره ۷/۴۸۶۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۵. در برخی از جرائم در مورد حداقل مجازات حدومرزی تعیین شده دادگاه در مقام

تخفیف با اعمال ماده ۲۷۷ قانون مذکور نمی‌تواند از یکسال حبس کمتر تعیین نماید.

اگر چه ماده ۲۷۷ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ به دادگاه اجازه داده که تحت شرایط مقرر در ماده فوق مجازات تعیین شده را درباره محکوم علیه تخفیف دهد اما در برخی از جرائم از جمله جرائم مذکور در قانون مجازات ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ و یا بزه انتقال مال غیر که در حکم کلاهبرداری است، در مورد حداقل مجازات حدومرزی تعیین شده که حدومرزی حداقل مجازات یکسال است و دادگاه در مقام تخفیف با اعمال ماده ۲۷۷ قانون مذکور نمی‌تواند از یکسال حبس کمتر تعیین نماید و رأی وحدت رویه شماره ۶۲۸ مورخ ۷۷/۶/۳۱ هیأت عمومی دیوانعالی کشور نیز ناظر به مورد و مؤید این نظر است.

(نظریه شماره ۷/۴۸۷۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۶)

۶. شورا می‌تواند در دعاوی خانوادگی در صورت تراضی طرفین برای صلح و سازش

اقدام و نتیجه را جهت اصدار گزارش اصلاحی به دادگاه خانواده ارسال نماید.

با توجه به اینکه طبق ماده واحده قانون اختصاص تعدادی از دادگاههای موجود به دادگاههای موضوع اصل ۲۱ قانون اساسی (دادگاه خانواده) رسیدگی به دعاوی مذکور در بندهای یک تا سیزده قانون یادشده در صلاحیت دادگاه خانواده قرار دارد. شوراهای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی به موارد مذکور را ندارند ولو اینکه از حیث مالی داخل در نصاب صلاحیت شوراهای مذکور باشد ولی طبق ماده ۸ قانون یادشده شورا می‌تواند در دعاوی خانوادگی نیز که از جمله دعاوی مدنی هستند در صورت تراضی طرفین برای صلح و سازش اقدام و نتیجه را جهت اصدار گزارش اصلاحی به دادگاه خانواده ارسال

نماید. همچنین طبق ماده ۱۲ قانون مرقوم دادگاه نیز می تواند این قبیل دعاوی را به منظور ایجاد صلح و سازش بین طرفین فقط برای یکبار برای مدت حداکثر تا دوماه به شورای حل اختلاف ارجاع نماید و صلاحیت شورا در این قبیل موارد در همان حد ایجاد صلح و سازش است.

بنابه مراتب یادشده فوق تشکیل یا عدم تشکیل دادگاه خانواده یا عدم صدور ابلاغ خاص برای قاضی در یک حوزه قضائی جهت رسیدگی به دعاوی خانوادگی که نیاز به اجازه مخصوص دارد موجب نمی شود که شورای حل اختلاف محل، صلاحیت ورود و رسیدگی به این قبیل دعاوی را پیدا کند و در دعاوی خانوادگی اساساً شورای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی ندارد.

(نظریه شماره ۷/۴۹۰۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۹)

۷. اخذ تعهدات مدنی و تنظیم قرارداد جهت اعطای مرخصی به زندانی، قانوناً مجاز

نیست.

باتوجه به رأی وحدت رویه شماره ۶۸۰ مورخ ۸۴/۵/۲۵ زندانی واجد شرایط حسب مورد با معرفی کفیل یا تودیع وثیقه می تواند از مرخصی استفاده کند و اخذ تعهدات مدنی و تنظیم قرارداد جهت اعطای مرخصی به زندانی، قانوناً مجاز نیست. نحوه ارسال اخطاریه برای کفیل یا وثیقه گذار و سایر شرایط ضبط وثیقه بشرحی است که در مقررات مواد ۱۴۰ به بعد قانون آیین دادرسی در امور کیفری مقرر گردیده است.

در تمام موارد اخذ تأمین از زندانی جهت اعطای مرخصی تصمیم دادستان بر دستور ضبط وجه الکفاله یا وثیقه با توجه به مقررات احیای دادرسیها و رأی وحدت رویه شماره ۶۹۴ مورخ ۸۵/۸/۹ هیأت عمومی دیوانعالی کشور، وفق مقررات ماده ۱۴۳ قانون آیین دادرسی در امور کیفری، قابل اعتراض در دادگاه عمومی حوزه قضائی ذیربط است.

(نظریه شماره ۷/۴۹۰۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۹)

۸. طرح دعوا به استناد چک بانک خارجی بلااشکال است.

وجود چک در دست ذینفع دلالت بر اشتغال ذمه صادرکننده دارد، اعم از اینکه مربوط به بانکهای ایرانی باشد یا خارجی طرح دعوی به استناد چک مذکور بعنوان یک سند عادی، علیه ورثه صادرکننده در دادگاههای ایران بلااشکال است و مستلزم گواهی عدم پرداخت بانک محال علیه هم نیست و چنین دعوایی ارتباط به مقررات کشور خارجی هم ندارد.

(نظریه شماره ۷/۴۹۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۹)

۹. نقل و انتقال تبعه خارجه در داخل کشور جرم نیست.

مطابق ماده یکم از قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوب ۱۳۱۰/۲/۱۹ با اصلاحات بعدی تبعه خارجه برای ورود و خروج از ایران باید اجازه مأمورین مربوطه را تحصیل کند و درغیراینصورت مرتکب جرم شده و مستحق تحمل مجازات است و در مواد مربوط به ورودو خروج اتباع خارجه، نقل و انتقال آنان در داخل کشور در هیچ یک از قوانین موضوعه جرم تلقی نشده و مجازاتی برای آن تعیین نگردیده. بنابراین عاملین نقل و انتقال خارجیانی که بدون داشتن گذرنامه وارد خاک ایران شده اند در داخل کشور مرتکب جرمی نشده اند و قابل مجازات نیستند و براین اساس توقیف خودروهای حامل اتباع خارجه به مدت شش ماه نیز فاقد مجوز قانونی است.

(نظریه شماره ۷/۴۹۱۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۹)

۱۰. فحاشی از مصادیق توهین است.

اولاً توهین و اهانت امر عرفی است و تشخیص آن برعهده قاضی رسیدگی کننده به جرم است. ثانیاً چنانچه پیام کوتاه بوسیله تلفن همراه توهین آمیز نباشد هر چند عمل فرستنده پیام معقول و موجه نمی باشد مع الوصف جرم شناخته نشده، لکن چنانچه پیام ارسالی توهین آمیز باشد مورد از مصادیق ماده ۶۴۱ قانون مجازات اسلامی است. ثالثاً

فحاشی از مصادیق توهین است چه حضوری و یا بوسیله تلفن ثابت و یا همراه باشد که در هر حال جرم است.

(نظریه شماره ۷/۴۹۲۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰)

۱۱. کسر یک چهارم حقوق بازنشستگی و یا وظیفه افراد وقتی جائز است که دین

مربوط به شخص بازنشسته و یا وظیفه بگیر باشد.

با توجه به صراحت تبصره ذیل ماده ۸۳ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجراء و طرز رسیدگی به شکایات مصوب ۸۷/۶/۱۱ توقیف و کسر یک چهارم حقوق بازنشستگی و یا وظیفه افراد وقتی جائز است که دین مربوط به شخص بازنشسته و یا وظیفه بگیر باشد، از این رو چنانچه دین مربوط به شخص دیگری بوده و شخص بازنشسته یا وظیفه بگیر ضامن مدیون باشد، کسر یک چهارم از حقوق بازنشستگی یا وظیفه توجیه قانونی ندارد.

(نظریه شماره ۷/۴۹۳۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰)

۱۲. رأی دادگاه عمومی که در مقام مرجع تجدیدنظر رأی قاضی شورا صادر می شود،

قطعی است.

با توجه به مقررات ماده ۳۱ قانون شوراهای حل اختلاف رأی دادگاه عمومی که در مقام مرجع تجدیدنظر رأی قاضی شورا صادر می شود، قطعی است اعم از اینکه دادگاه رأی قاضی شورا را تأیید یا نقض و حکم جدیدی صادر نماید.

(نظریه شماره ۷/۴۹۷۹ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۱)

۱۳. قضات دادرسی به محض احراز موارد لوث بدون اظهارنظر باید پرونده را برای

رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادگاه ذیصلاح ارسال دارند.

نظر به اینکه مقصود مقنن از اصطلاحات حاکم و قاضی در مواد قانونی مبحث قسامه از قانون مجازات اسلامی، قاضی دادگاه است نه قاضی مرحله تحقیقات مقدماتی نظیر دادیار، بازپرس و دادستان؛ قضات دادرسی به محض احراز موارد لوث بدون اظهارنظر به مجرمیت یا منع تعقیب باید پرونده را برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادگاه ذیصلاح ارسال دارند و این امر منافاتی با بند ج ماده ۱۴ قانون اصلاحی ۱۳۸۱ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب ندارد زیرا رسیدگی به جرایم مندرج در کیفرخواست بدان معنی نیست که دادگاه مقید به مواد استنادی دادرسی در کیفرخواست است و لذا چنانچه عنوان جزایی مورد تشخیص دادگاه با آنچه که در کیفرخواست به ماده دیگری استناد شده متفاوت باشد، دادگاه براساس تشخیص و تطبیق جرم با ماده قانونی که خود تشخیص می دهد می تواند با تغییر عنوان جرم و تفهیم آن و پس از اخذ دفاعیات متهم حکم مقتضی را صادر نماید. (نظریه شماره ۷/۴۹۹۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۱)

۱۴. محکومیت به جزای نقدی مشمول مقررات راجع به اعسار نمی باشد.

به موجب ماده یک قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۷۷/۸/۱۰، محکومیت به جزای نقدی مشمول مقررات راجع به اعسار نمی باشد و محکوم علیه چنانچه قادر به پرداخت جزای نقدی نباشد، جزای نقدی وی به حبس تبدیل می گردد و در سایر موارد طبق ماده ۲ قانون یاد شده از جمله محکومیت به رد مال یا پرداخت دیه، محکوم علیه می تواند دعوای اعسار از پرداخت محکوم به اقامه نماید. (نظریه شماره ۷/۵۰۲۹ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۲)

۱۵. مراجع قضائی حق توقیف و بازداشت سرقفلی و حق کسب و پیشه را دارند.

مطابق ماده ۵۴ اصلاحی مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۱ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجراء بازداشت حقوق مدیون نسبت به سرقفلی و حق کسب و پیشه جایز است لکن مزایده آن به لحاظ رعایت منافع اشخاص ثالث جایز نیست و در صورت بازداشت منافع یا سرقفلی، مراتب به اداره ثبت محل جهت ثبت در دفاتر بازداشتی و ابلاغ آن به دفاتر اسناد رسمی مربوطه اعلام می گردد. لذا مراجع قضائی نیز چه در اجرای قرار تأمین خواسته کیفری یا حقوقی، چه در مقام اجرای محکومیت حقوقی یا کیفری مدیون به پرداخت وجه یا دیه حق توقیف و بازداشت سرقفلی و حق کسب و پیشه وی را دارند. النهایه با توجه به اینکه چگونگی فروش آن و نحوه استیفای حقوق محکوم له از سرقفلی توقیف شده در آیین نامه یاد شده و نیز در مقررات قانون اجرای احکام مدنی پیش بینی نشده و با توجه به اینکه سرقفلی حق مالی (دینی) تبعی است نه مال مطلق و مادام که حق مالی به صورت مال تبدیل نشود، قابل فروش نیست خصوصاً اینکه اگر سرقفلی تابع قانون موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶ باشد، ممکن است این حق به علت تخلف مستأجر کلاً یا بعضاً از بین برود. بنا بر این قبل از تبدیل حق مالی به مال، فروش آن امکان پذیر نیست و فروش آن بایستی با لحاظ حقوق قانونی مالک و با رعایت ماده ۱۹ قانون موجر و مستأجر سال ۱۳۵۶ انجام شود البته توقیف و فروش سرقفلی موضوع ماده ۶ قانون موجر و مستأجر سال ۷۶ تابع مقررات قانون موجر و مستأجر سال ۷۶ و قرارداد اجاره فیما بین و عموماً قانون مدنی است.

(نظریه شماره ۷/۵۰۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۲)

۱۶. اگر پس از قطعیت حکم آثاری در مصدوم ظاهر شود که نوع بزه را تغییر دهد

شکایت مجدد شاکی قابل رسیدگی است.

هرگاه پس از صدور حکم و قطعیت آن آثاری در مصدوم ظاهر شود که نوع بزه ارتكابی

را تغییر دهد و ناشی از همان صدمه باشد (مثل اینکه ایراد صدمه ساده چشم مطرح بوده ولی پس از صدور حکم قطعی، شاکی بر اثر همان صدمه، بینائی خود را از دست بدهد) در اینصورت شکایت شاکی بعلت بروز عوارض بعدی قابل طرح است و دادسرا موظف به رسیدگی نسبت به این موضوع و در صورت اقتضاء صدور کیفرخواست است و دادگاه نیز با لحاظ حکم قبلی رأی مقتضی را صادر می نماید، اما حکم قطعی دادگاه در خصوص صدمات مطروحه در پرونده بدون بروز عوارض بعدی که باعث تغییر نوع بزه عنوان شده در پرونده باشد واجد اعتبار امر مختومه است حتی اگر دادگاه در تعیین میزان ازش مرتکب اشتباه شده باشد.

(نظریه شماره ۷/۵۰۵۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۲)

۱۷. ماده ۱۲ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری دلالتی

بر منع رسیدگی نسبت به امر ضرروزیان در صورت صدور حکم برائت ندارد.

با عنایت به رأی وحدت رویه شماره ۶۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۷/۵ هیأت عمومی دیوانعالی کشور، ماده ۱۲ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ دلالتی بر منع رسیدگی نسبت به امر ضرروزیان در صورت صدور حکم برائت ندارد.

(نظریه شماره ۷/۵۰۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۳)

۱۸. فرق اساسی مادتين ۱۴۶ و ۱۴۷ [۱۴۵ و ۱۴۶] ق.آ.د.ک. مصوب ۱۳۷۸

فرق اساسی مادتين ۱۴۶ و ۱۴۷ [۱۴۵ و ۱۴۶] این است که در ماده ۱۴۵ قانون آیین دادرسی کیفری تخلف صورت گرفته و دستور ضبط وثیقه یا اخذ وجه الکفاله یا وجه‌الالتزام داده شده که در این مورد قانونگذار مقرر داشته که ضرروزیان مدعی خصوصی از همان مال که دستور ضبط صادر شده پرداخت شود و اگر چیزی ماند به نفع دولت ضبط گردد. ولی مقررات ماده ۱۴۶ آن قانون ناظر به موردی است که تخلفی صورت نگرفته که

در این حالت پس از محکومیت متهم، ابتدا محکوم به اعم از جزای نقدی و ضرروزیان از تأمین مأخوذه استیفاء و سپس اگر چیزی باقی ماند به صاحبش بازگردانده می شود.
(نظریه شماره ۷/۵۰۸۲ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶)

۱۹. مرجع رسیدگی کننده فقط بایستی یک تأمین از متهم اخذ نماید.

چنانچه بنظر قاضی رسیدگی کننده، بیمه نامه ای که به عنوان وثیقه پذیرفته شده است جوابگوی عمومی جرم نباشد قاضی رسیدگی کننده می تواند تأمین وثیقه را درحد نیازو تناسب تشدید نماید و صدور دو قرار تأمین کیفری برای متهم در قانون آیین دادرسی کیفری پیش بینی نشده و مرجع رسیدگی کننده فقط بایستی یک تأمین از متهم اخذ نماید.

پذیرفتن بیمه نامه به عنوان وثیقه بموجب قانون جدید بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری تأسیس جدیدی است که منظور اصلی واولیه آن تأمین خسارت شخص ثالث است و بنابراین ضبط آن به نفع دولت به علت عدم حضور متهم با منظور مقنن منافات دارد وهم چنین بیمه گر دراین خصوص جز آنچه در قانون تصریح شده مسؤولیتی ندارد. مسؤولیت شرکت بیمه محدود به مبلغ مذکور در قرارداد بیمه است.
(نظریه شماره ۷/۵۰۸۳ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶)

۲۰. چنانچه مدت محکومیت به حبس به پایان برسد، لکن هنوز مهلت های قانونی

پرداخت دیه منقضی نشده باشد، محکوم علیه باید از زندان آزاد شود.

نظر باینکه مطالبه دیه قبل از مضي مهلت های قانونی (مواد ۳۰۲ و ۳۰۳) قانون مجازات اسلامی متصور نیست چنانچه مدت محکومیت به حبس به پایان برسد، لکن هنوز مهلت های قانونی پرداخت دیه منقضی نشده باشد، چون حکم مجازات حبس اجرا

شده است محکوم علیه باید از زندان آزاد شود و طبق تبصره ۲ ماده ۱۳۹ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ اخذ تأمین نیز منتفی است و ادامه بازداشت محکوم علیه بابت دیه و ارش در این مقطع خلاف قانون است و ضمانت اجرای عدم پرداخت دیه در ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی مصوب سال ۱۳۷۷ تصریح گردیده است.

(نظریه شماره ۷/۵۰۸۴ مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۶)

بخش پنجم:

آیین نامه ها و اصلاحیه های قانون بودجه سال ۱۳۸۹

۱. آیین‌نامه اجرایی جزء «ب» بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل

کشور^۱

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۰ بنا به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد جزء (ب) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور، آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- معانی اصطلاحات به کار رفته در این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:

الف- قانون: قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور

ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ج- معاونت: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور

د- کارگروه: مرکب از نمایندگان معاونت، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی است.

هـ - اوراق مشارکت ارزی: اوراق بهادار ارزی (کاغذی یا الکترونیکی) بی‌نام یا بانام که به موجب قانون به عنوان ابزار مالی جهت تجهیز و تأمین منابع ارزی از بازارهای بین‌المللی برای مدت معینی براساس عقد شرکت منتشر می‌گردد.

و- پروژه‌های زیربنایی توسعه‌ای انتفاعی اولویت‌دار: پروژه‌های شرکت‌های دولتی که توسط بالاترین مقام دستگاه اجرایی (وزیر / رئیس سازمان) پیشنهاد و به تأیید معاونت می‌رسد. بخشی از منابع مالی مورد نیاز این گونه پروژه‌ها از محل وجوه به دست آمده از فروش اوراق مشارکت ارزی تأمین مالی می‌گردد. این گونه پروژه‌ها باید پس از شروع بهره‌برداری علاوه بر تأمین هزینه‌های جاری و استهلاک سرمایه، سود مناسبی را عاید

۱. قانون بودجه سال ۱۳۸۹ در صفحه ۱۳ شماره دهم ویژه‌نامه قوانین و مقررات و ضوابط اجرایی آن در صفحه ۱۰۳ شماره دوازدهم ویژه‌نامه یاد شده چاپ شده است.

نماید که بین دارندگان اوراق مشارکت ارزی و ناشر به نسبت سرمایه‌گذاری انجام شده تسهیم می‌گردد.

ز- ناشر: شرکت‌های دولتی که به موجب قانون، اجازه انتشار اوراق مشارکت ارزی را دارند.

ح- بانک عامل: هر یک از بانک‌های داخلی به عنوان شخص ثالث که با پیشنهاد ناشر و با هماهنگی بانک مرکزی انتخاب می‌شوند تا رأساً و یا از طریق کارگزار نسبت به فروش اوراق مشارکت ارزی و گردآوری منابع و تخصیص آن به پروژه اقدام نماید. ناشر می‌تواند یک یا چند بانک عامل را انتخاب نماید.

ط- کارگزار: بانک یا مؤسسه مالی داخلی یا بین‌المللی است که می‌تواند از طرف بانک عامل انتخاب می‌شود تا نسبت به بازاریابی و تخمین نرخ بازدهی سرمایه‌گذاری، دوره انتشار اوراق مشارکت ارزی، عرضه اوراق مشارکت ارزی به سرمایه‌گذاران در بازار اولیه طی دوره مقرر و انتقال وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت ارزی از حساب خود به حساب بانک عامل اقدام نماید. بانک عامل می‌تواند یک یا چند کارگزار را انتخاب نماید.

ی- امین: سازمان حسابرسی.

ماده ۲- مشخصات فنی اوراق مشارکت ارزی شامل مبلغ، تاریخ و ترکیب انتشار و ارزش اسمی قطعات، سررسید سود، نرخ سود علی‌الحساب، تعیین امضاها، مجاز، چگونگی چاپ و صدور، مدت انتشار، چگونگی بازخرید اوراق مشارکت ارزی پیش از سررسید، مقاطع پرداخت سود و چگونگی پرداخت آن، بانام یا بی‌نام بودن اوراق مشارکت ارزی، چگونگی نگهداری اوراق مشارکت ارزی فروش نرفته، نحوه معامله اوراق در بورس‌ها، تعیین تکلیف اوراق پس از بازخرید و غیره پس از بررسی و ارزیابی بازارهای بین‌المللی و شرایط بازارهای سرمایه به تأیید کارگروه می‌رسد. تمدید مهلت عرضه اوراق مشارکت ارزی به پیشنهاد بانک عامل و با موافقت بانک مرکزی امکان‌پذیر است.

ماده ۳- میزان (سقف) اوراق مشارکت ارزی قابل انتشار برای پروژه‌های موضوع این آیین‌نامه در مورد هر یک از دستگاه‌های اجرایی ظرف یک ماه پس از دریافت پروژه‌ها توسط معاونت بررسی و در صورت تأیید، به بانک مرکزی اعلام می‌گردد.

ماده ۴- بانک عامل به عنوان شخص ثالث مکلف است نسبت به بازخرید اوراق مشارکت ارزی قبل از سررسید، از محل منابع در اختیار از سوی ناشر (معادل پنج درصد مبلغ انتشار) به قیمت اسمی (قیمت ثبت شده روی ورقه اوراق مشارکت ارزی) رأساً و یا از طریق کارگزار اقدام نماید.

ماده ۵- در صورتی که در بازار اولیه، اوراق مشارکت ارزی توسط سرمایه‌گذاران خریداری نگردد، بانک عامل و حسب مورد کارگزار مکلفند اوراق مشارکت ارزی فروش نرفته را در قیمت اسمی در روز عرضه به خود بفروشند. کارگزار مکلف است وجوه آن را به حساب بانک عامل انتقال دهد.

تبصره- بانک عامل و یا حسب مورد کارگزار مکلفند در تاریخ سررسید کوپن سود علی‌الحساب و اصل مبلغ اوراق مشارکت ارزی، نسبت به پرداخت وجوه پس از دریافت همان مبلغ از بانک عامل اقدام نماید.

ماده ۶- ناشر موظف است طبق اعلام بانک عامل، وجوه لازم را جهت پرداخت سود علی‌الحساب و اصل اوراق مشارکت ارزی، در سررسیدهای مربوط تأمین و در اختیار بانک عامل قرار دهد. هرگونه تأخیر در تأمین منابع فوق، مشمول پرداخت وجه التزام تأخیر تأمین منابع به میزان مقرر در قرارداد عاملیت خواهد شد.

ماده ۷- به منظور حفظ سرمایه‌گذاران و حصول اطمینان از صحت عملیات ناشر در پروژه، امین مکلف است نسبت به مصرف وجوه و نگهداری حساب‌ها و صورت‌های مالی و عملکرد اجرایی ناشر و در نهایت محاسبه و اعلام سود قطعی پروژه به موجب قرارداد منعقد شده با بانک مرکزی به طور مستمر رسیدگی و اظهارنظر نماید.

تبصره- بانک مرکزی وظایف و اختیارات امین و میزان حق الزحمه خدمات مربوط را که ناشر مکلف به پرداخت آن است، طی قرارداد منعقد شده با امین تعیین می‌نماید.

ماده ۸- دارندگان اوراق مشارکت ارزی به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در نتیجه مالی حاصل از اجرای پروژه‌های مربوط سهم خواهند بود.

ماده ۹- هر ورقه مشارکت ارزی (کاغذی یا الکترونیکی) نشان‌دهنده میزان قدرالسهم دارنده آن در مشارکت است. با فروش اوراق مشارکت ارزی، رابطه وکیل و موکل بین ناشر و خریدار اوراق محقق می‌شود. ناشر به وکالت از طرف خریداران اوراق مشارکت ارزی می‌تواند نسبت به مصرف وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت ارزی جهت اجرای پروژه و خرید و فروش هرگونه کالا، خدمات و دارایی مربوط به پروژه اقدام نماید. انتقال اوراق به اختیار تفویضی تحت عنوان وکالت خدشه وارد نمی‌نماید و این رابطه تا سررسید اوراق بین ناشر و دارندگان اوراق، نافذ و معتبر است.

ماده ۱۰- به استناد ماده (۱۰) قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت- مصوب ۱۳۷۶- مصرف وجوه حاصل از واگذاری اوراق مشارکت ارزی در غیر اجرای پروژه‌های مربوط، در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی محسوب خواهد شد.

ماده ۱۱- ناشر موظف است پس از تصویب مجمع عمومی / شورای عالی شرکت‌های مربوط و تأیید معاونت که متضمن اجازه انتشار اوراق مشارکت ارزی می‌باشد، گزارش توجیهی فنی- اقتصادی و مالی پروژه را که به تأیید بانک عامل نیز رسیده است، جهت کسب مجوز انتشار به بانک مرکزی ارائه نماید.

ماده ۱۲- بانک عامل به منظور حصول اطمینان از پرداخت اصل اوراق مشارکت ارزی و سودهای متعلقه در سررسید، مکلف به اخذ تضمین‌های لازم و کافی از ناشر می‌باشد. تبصره- ناشر، بازپرداخت تعهدات مالی ناشی از انتشار اوراق مشارکت ارزی را از طریق بانک عامل تضمین می‌نماید.

ماده ۱۳- مابه‌التفاوت سود قطعی و علی‌الحساب پروژه با هماهنگی بانک مرکزی توسط امین پروژه ظرف پنج ماه پس از سررسید اوراق مشارکت ارزی محاسبه می‌شود.

تبصره- مابه التفاوت مذکور یک ماه پس از محاسبه سود قطعی توسط امین پروژه و تأیید بانک مرکزی از سوی ناشر توسط بانک عامل به آخرین دارندگان برگه تسویه حساب نهایی اوراق مشارکت ارزی پرداخت می گردد.

ماده ۱۴- ناشر، پس از تأیید بانک مرکزی، می تواند ضمن قرارداد مشارکت اعلام نماید که در صورت تحقق سود قطعی مازاد بر سود علی الحساب، درصدی از سود مازاد را با توجه به سهم الشرکه دارندگان اوراق مشارکت ارزی و ناشر تقسیم و باقی مانده آن را به عنوان حق مدیریت برداشت نماید تا جزء منابع ناشر محسوب گردد.

ماده ۱۵- چنانچه پروژه کمتر از سود علی الحساب پیش بینی شده عملکرد داشت، ناشر موظف است تفاوت حاصل شده را به دارندگان اوراق مشارکت ارزی هبه نماید.

ماده ۱۶- امین موظف است گزارش وضعیت مالی و عملکرد اجرایی پروژه را که مربوط به مصرف وجوه، نگهداری حسابها و صورتهای مالی پروژه می باشد، حداقل هر شش ماه یک بار طبق قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید بانک مرکزی در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نماید.

ماده ۱۷- امین مکلف است نسبت به مقررات و ضوابط حاکم بر معاملات ناشر در پروژه همچنین انطباق معاملات انجام شده با ضوابط و مقررات مربوط رسیدگی و اظهارنظر نماید. امین مکلف است ظرف مدتی که به موجب قرارداد منعقد شده با بانک مرکزی تعیین می شود، نسبت به کفایت روشهای حسابداری ناشر در پروژه رسیدگی و اظهارنظر نماید.

ماده ۱۸- ناشر حق تبدیل منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت ارزی به واحد پول رسمی کشور ایران را ندارد.

ماده ۱۹- خرید و فروش اوراق مشارکت در بازار اولیه و ثانویه صرفاً ارزی است.

ماده ۲۰- خرید و فروش ثانویه اوراق مشارکت ارزی نیز صرفاً در بازارهای مالی بین المللی امکان پذیر می باشد.

ماده ۲۱- دریافت مجوز اوراق مشارکت ارزی از سوی ناشر، قبولی عاملیت توسط بانک عامل و انعقاد قرارداد حسابرسی به عنوان امین پروژه به منزله قبول آثار و تعهدات ناشی از مقررات این آیین‌نامه است.

ماده ۲۲- قانون حاکم بر مفاد این آیین‌نامه و قراردادهای مربوط به آن، قانون کشور جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره- در صورت بروز هر گونه اختلاف، صرفاً دادگاههای جمهوری اسلامی ایران صالح به رسیدگی می‌باشند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۷۱ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱)

۲. آیین‌نامه اجرایی جزء (ف) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل

کشور^۱

وزیران عضو کمیسیون اقتصاد بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد جزء (ف) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت۳۷۳-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین‌نامه اجرایی جزء یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- اصطلاحات به کار رفته در این آیین‌نامه در معانی مشروح زیر بکار می‌روند:

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب- مددجو: فردی که به دلیل همخوانی وضعیت عمومی وی با شرایط پذیرش مندرج در دستورالعملهای اجرایی سازمانهای ذی‌ربط (کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور) در حال حاضر از خدمات حمایتی پیش‌بینی‌شده، به طور مستمر بهره‌مند می‌شود.

۱. به صفحه ۲۴ شماره فروردین ماه ۱۳۸۹ ویژه‌نامه قوانین و مقررات مرجعه شود.

ج- محروم: فردی که به علت مورد پیش‌آمده نیازمند مساعدت بوده و واجد شرایط دریافت خدمات حمایتی و تسهیلات به صورت غیرمستمر (موردی) بنا به تشخیص سازمانهای ذی‌ربط (کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور) می‌باشد.

ماده ۲- بانک مرکزی موظف است در سال ۱۳۸۹ مبلغ یک هزار و پانصد میلیارد (۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل وجوه قرض‌الحسنه بانک‌ها را از طریق بانک‌های عامل (بانک ملی ایران، بانک کشاورزی، بانک سپه و بانک مسکن) با نسبت دوسوم و یک‌سوم به ترتیب معادل یک‌هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و معادل پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور اختصاص دهد تا به منظور پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به مددجویان و محرومان مراجعه‌کننده، از طریق بانک‌های عامل مورد استفاده قرار دهند.

ماده ۳- سهم و سقف قابل پرداخت به هر یک از استانها از محل تسهیلات اختصاص‌یافته موضوع ماده (۲) به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور براساس تعداد خانوار مددجویان، به شرح جدول پیوست^۱ که به مهر «پیوست تصویب‌نامه هیئت وزیران» تأیید شده است، تعیین می‌گردد.

ماده ۴- بانک مرکزی موظف است سهم هر یک از بانک‌های عامل را منطبق با سهمیه استانی موضوع جدول موضوع ماده (۳) به تفکیک هر استان تعیین و ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه، به بانک‌های عامل ابلاغ کند. سهمیه شهرستانهای هر یک از استانها با هماهنگی ادارات سرپرستی بانک‌های عامل و ادارات کل کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، ظرف پانزده روز پس از ابلاغ بانک مرکزی تعیین و توسط بانک عامل مرکز استان به شعبه شهرستانی ذی‌ربط ابلاغ می‌گردد.

تبصره- پنج درصد (۵٪) تسهیلات اختصاص یافته به کمیته امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، از محل سهمیه بانک ملی ایران در اختیار ستاد مرکزی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور قرار می‌گیرد تا بنا بر ضرورت از طریق واحدهای

۱. به علت طولانی بودن جدول مذکور درج نشده است.

ذی‌ربط خود اقدام و با معرفی مددجویان و محرومان به شعب منتخب بانک عامل، مورد استفاده قرار دهند.

ماده ۵- مددجویان و محرومان متقاضی دریافت تسهیلات این آیین‌نامه پس از مراجعه به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور با بررسی، تشخیص و نظر ادارات و واحدهای ذی‌ربط در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها با معرفی‌نامه رسمی مطابق نمونه پیوست^۱ که به «مهر پیوست تصویب‌نامه هیئت وزیران» تأیید شده است، به بانک‌های عامل و یا شعب شهرستانی معرفی می‌شوند و در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا- مصوب ۱۳۶۲- و اصلاحات بعدی آن و مقررات و ضوابط موضوع این آیین‌نامه مبالغ تسهیلات قرض‌الحسنه تعیین شده در معرفی‌نامه را دریافت می‌کنند.

تبصره- کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور موظفند فهرست اسامی و مشخصات متقاضیان مشمول و میزان تسهیلات قابل پرداخت به هر نفر را به صورت ماهانه تنظیم و همزمان با صدور و ارسال معرفی‌نامه انفرادی، به بانک‌های عامل ارایه نمایند.

ماده ۶- حداکثر مبلغ تسهیلات قرض‌الحسنه قابل پرداخت به هر یک از متقاضیان مشمول، تا پانزده میلیون (۱۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین شده است که پس از کسر یکبارہ کارمزد متعلقه و واریز آن به حساب قرض‌الحسنه به نام متقاضی تسهیلات «بدون دفترچه» به افراد معرفی شده پرداخت می‌شود.

تبصره- استفاده مجدد از این تسهیلات، منوط به تسویه کامل تسهیلات دریافتی از محل این آیین‌نامه و آیین‌نامه اجرایی بند (۳۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۷ کل کشور، موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۱۵۵۹۰/ت ۴۰۶۱۲-هـ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۰ می‌باشد.

ماده ۷- اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه به معرفی‌شدگان مشمول، در قبال اخذ سفته عندالمطالبه به تعهد متقاضی و به ضمانت یک کارمند رسمی یا پیمانی (با ارایه گواهی

۱. از درج نمونه فرم معرفی‌نامه خودداری شده است.

اشتغال به کار)، یا یک نفر کاسب دارای جواز کسب و یا یک ضامن مورد قبول شعبه بانکی ذی ربط، صورت می گیرد.

تبصره- کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور موظفند در صورت درخواست مددجویان تحت پوشش متقاضی تسهیلات قرض الحسنه این آیین نامه، ضمانت این افراد را متقبل و جایگزین ضامن موضوع این ماده شوند.

ماده ۸- مدت بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر سی و شش ماه تعیین می شود که بر مبنای اصل تسهیلات پرداختی و به اقساط مساوی ماهانه صورت می گیرد.

ماده ۹- بانک های عامل موظفند حداکثر یک ماه پس از دریافت معرفی نامه نیازمندان مشمول در صورت تکمیل مدارک موضوع ماده (۷) این آیین نامه، نسبت به پرداخت مبالغ تسهیلات قرض الحسنه مقرر در وجه متقاضی اقدام و فهرست اسامی دریافت کنندگان را در پایان هر ماه، به صورت رسمی به ادارات و واحدهای کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی مربوط اعلام نمایند.

تبصره- در صورت عدم مراجعه متقاضیان معرفی شده، در فاصله یک ماه از تاریخ وصول فهرست اسامی مشمولان موضوع تبصره ماده (۵) و یا عدم تکمیل و ارایه مدارک لازم توسط مشمولان معرفی شده به شعب مربوط، شامل معرفی نامه رسمی کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور و سفته با امضای ضامن معتبر، بانک های عامل مراتب را در پایان مدت مذکور، به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی ذی ربط اعلام می دارند. حفظ اولویت این افراد برای دریافت تسهیلات منوط به معرفی مجدد آنان، توسط کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور به بانک عامل می باشد.

ماده ۱۰- مانده تسهیلات استفاده نشده نزد هر یک از بانک های عامل تا پایان سال مالی بعد قابل تعهد، استفاده و پرداخت است.

ماده ۱۱- کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور موظفند گزارش عملکرد و میزان استفاده از تسهیلات موضوع ماده (۲) را به تفکیک استانها و بانک‌های عامل، در مقاطع زمانی شش‌ماهه تهیه و همزمان به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و بانک مرکزی ارسال نمایند.

ماده ۱۲- مواردی که در این آیین‌نامه پیش‌بینی نگردیده است، وفق ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی ابلاغی بانک مرکزی به بانک‌ها انجام می‌شود.

ماده ۱۳- مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه در ارتباط با پرداخت تسهیلات، سقف تسهیلات و نحوه پرداخت بر عهده رییس کل بانک مرکزی و در ارتباط با افراد واجد شرایط دریافت تسهیلات حسب مورد با سرپرست کمیته امداد امام خمینی (ره) و رییس سازمان بهزیستی کشور می‌باشد.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۲/۲۳ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۶)

۳. آیین‌نامه اجرایی جزء «م» بند (۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور^۱

وزیران عضو کمیسیون لوایح در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۶ بنا به پیشنهاد شماره ۸۹/۰۲/۸۱۴۴ مورخ ۱۳۸۹/۲/۲۸ وزارت دادگستری و ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند و به استناد جزء «م» بند (۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت۳۷۳-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰، آیین‌نامه اجرایی جزء یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱. قانون بودجه سال ۱۳۸۹ در صفحه ۱۳ شماره دهم ویژه‌نامه قوانین و مقررات درج شده است و ضوابط اجرایی آن در صفحه ۱۰۳ شماره دوازدهم ویژه‌نامه مذکور چاپ شده است.

الف- مددجو: افرادی که در نتیجه ارتکاب جرائم غیرعمدی (شبه عمد و خطای محض) به حکم دادگاه، به پرداخت دیه و مانند آن محکوم گردیده‌اند، همچنین کسانی که به علت ارتکاب سایر جرایم غیر از کلاهبرداری به پرداخت خسارت به اشخاص زیان‌دیده محکوم شده‌اند.

تبصره- محکومان مذکور در این ماده که محکوم‌له، علیه آنان درخواست اجرای حکم از جمله اجرای ماده (۲) قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی- مصوب ۱۳۷۷- را نموده است، همچنین محکومانی که با رضایت ذی‌نفع یا با وثیقه به طور موقت آزاد شده‌اند، مددجو تلقی می‌شوند.

ب- ستاد دیه: ستادهای مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند که در مراکز استان‌ها مستقر می‌باشند.

ماده ۲- به منظور کمک به مددجویان و پرداخت دیه اولیای دم و مصدومان و سایر خسارت‌های مربوط و در راستای کاهش آمار زندانیان، طبق ضوابط مندرج در این آیین‌نامه و از محل وجوه قرض‌الحسنه بانک‌ها، وام پرداخت خواهد شد.

ماده ۳- تشخیص استحقاق و واجد شرایط بودن مددجو با وزارت دادگستری یا ستاد دیه به نمایندگی از طرف این وزارت است.

ماده ۴- اعطای وام به صورت قرض‌الحسنه می‌باشد که پس از درخواست مددجو یا نماینده قانونی وی و تأیید وزارت دادگستری یا ستاد دیه از طرف این وزارت، از طریق اجرای احکام دادگستری و توسط بانک عامل مستقیماً به محکوم‌له یا اولیای دم یا قائم‌مقام قانونی آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- سهم صغیر از وام اختصاص یافته، به ولی قهری یا قیم قانونی یا قائم مقام قانونی وی و در صورت فقدان افراد ذکر شده، به دادستان یا اداره سرپرستی حوزه قضایی مربوط پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- به منظور حسن استفاده از وام مذکور، ستادهای دیه تلاش خواهند کرد تا تمایل محکوم‌له را برای گذشت و موافقت با تخفیف مبلغی از دیه جلب نمایند.

تبصره ۳- چنانچه افراد خیر تمایل به اخذ وام برای آزادی زندانیان نیازمند بدهکار واجد شرایط موضوع این آیین‌نامه دارند، می‌توانند پس از احراز شرایط نسبت به اخذ معرفی‌نامه و مراجعه به بانک مربوط برای دریافت وام اقدام نمایند. وام اعطایی صرفاً برای آزادی شخص معین و پرداخت به بزه‌دیده یا اولیای دم مشخص با رعایت مفاد این ماده به مصرف خواهد رسید.

ماده ۵- حداکثر وام اعطایی به مددجویان محکوم به پرداخت دیه در جرایم غیر عمد، به میزان دیه کامل مرد مسلمان در ماه حرام بوده و بازپرداخت وام و مبلغ اقساط و تعداد آن، مطابق جدول پیوست^۱ این آیین‌نامه که تأییدشده به مهر «پیوست تصویب‌نامه هیئت‌وزیران» است، خواهد بود.

تبصره- در مواردی که محکوم‌علیه، مکلف به پرداخت دیه چند نفر و یا بیش از یک دیه کامل می‌باشد، سقف وام پرداختی به میزان دیه مورد حکم با حفظ مدت بازپرداخت وام قابل افزایش است.

ماده ۶- حداکثر وام اعطایی به مددجویان بدهکار در محکومیت‌های مالی غیر کلاهبرداری به میزان یک سوم حداکثر وام پرداختی به مشمولین ماده (۵) این آیین‌نامه و بازپرداخت اقساط آن، مطابق جدول موضوع ماده یادشده خواهد بود.

ماده ۷- وزیر دادگستری مجاز است در موارد خاص و ضروری از جهت تعداد اقساط و مبلغ بازپرداخت وام دریافتی محکومینی که قادر به پرداخت اقساط وام خود نمی‌باشند، با پیشنهاد مدیرعامل ستاد دیه و یا به تشخیص خود، تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۸- جمع کارمزد متعلقه به نسبت، به تعداد اقساط ماهانه اضافه می‌گردد.

ماده ۹- سررسید پرداخت اولین قسط، حداکثر سه ماه پس از آزادی مددجو از زندان است.

۱. در اینجا به جای جدول مندرج در روزنامه رسمی ۱۹۰۴۸ - ۱۳۸۹/۵/۳ جدول اصلاحی مندرج در روزنامه رسمی ۱۹۰۵۵ - ۱۳۸۹/۵/۱۲ درج شده است.

ماده ۱۰- توزیع اعتبارات پیش بینی شده در جزء «م» بند (۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور به تفکیک هر استان براساس تعداد مددجویان آن استان به پیشنهاد ستاد مرکزی دیه و تأیید وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره- ستادهای دیه موظفند هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد خود را که بر مبنای گزارش بانکهای عامل تنظیم گردیده است، در اجرای این آیین نامه، از طریق ستاد دیه مرکز به وزارت دادگستری اعلام کنند. گزارش مذکور پس از ارزیابی لازم به معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور اعلام خواهد شد.

ماده ۱۱- کارمزد تسهیلات اعطایی به مددجویان، معادل حداقل کارمزد متعارف در نظام بانکی برای تسهیلات قرض الحسنه است.

ماده ۱۲- بانکهای عامل، تسهیلات لازم را جهت انجام بیمه عمر مددجویان به کار می گیرند.

ماده ۱۳- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور^۱ نسبت به تضمین تسهیلات اعطایی موضوع جزء (م) بند (۸) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ اقدام نماید.

ماده ۱۴- بانکهای عامل موظفند پس از معرفی مددجویان، نسبت به پرداخت وام مذکور مطابق مقررات اقدام کنند.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۶ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

جدول پرداخت وام به زندانیان واجد شرایط بر حسب مبلغ و مدت بازپرداخت و میزان قسط ماهانه

ردیف	مبلغ وام (ریال)	مدت بازپرداخت (بر حسب ماه)	مبلغ هر قسط (به ریال)
۱	تا ۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰	۵۰۰,۰۰۰
۲	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵	حداکثر ۸۰۰,۰۰۰

۱. بر اساس اصلاحیه مندرج در روزنامه رسمی ۱۹۰۵۵- ۱۳۸۹/۵/۱۲ عبارت «مکلف است» از این قسمت حذف شد.

حد اکثر ۱,۰۰۰,۰۰۰	۳۰	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳
حد اکثر ۱,۱۴۲,۸۵۷	۳۵	۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۴
حد اکثر ۱,۲۵۰,۰۰۰	۴۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۵
حد اکثر ۱,۳۳۳,۳۳۳	۴۵	۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۶
حد اکثر ۱,۴۰۰,۰۰۰	۵۰	۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۷
حد اکثر ۱,۴۵۴,۵۴۵	۵۵	۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۸
حد اکثر ۱,۵۰۰,۰۰۰	۶۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۹
حد اکثر ۱,۵۳۸,۴۶۱	۶۵	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰
حد اکثر ۱,۵۷۱,۴۲۸	۷۰	۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۱
حد اکثر ۱,۶۰۰,۰۰۰	۷۵	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲
حد اکثر ۱,۶۲۵,۰۰۰	۸۰	۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۳
حد اکثر ۱,۶۴۷,۰۵۸	۸۵	۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴
حد اکثر ۱,۶۶۶,۶۶۶	۹۰	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵
حد اکثر ۱,۶۸۴,۲۱۰	۹۵	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶
حد اکثر ۱,۷۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۱۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۷
حد اکثر ۱,۷۱۴,۲۸۵	۱۰۵	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۸
حد اکثر ۱,۷۲۷,۲۷۲	۱۱۰	۱۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۹
حد اکثر ۱,۷۳۹,۱۳۰	۱۱۵	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۱۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰
حد اکثر ۱,۷۵۰,۰۰۰	۱۲۰	۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱
حد اکثر ۱,۷۶۰,۰۰۰	۱۲۵	۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲
حد اکثر ۱,۷۶۹,۲۳۰	۱۳۰	۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۳
حد اکثر ۱,۷۷۷,۷۷۷	۱۳۵	۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۴
حد اکثر ۱,۷۸۵,۷۱۴	۱۴۰	۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵
حد اکثر ۱,۷۹۳,۱۰۳	۱۴۵	۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۶
حد اکثر ۱,۸۶۶,۶۶۶	۱۵۰	۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۷
حد اکثر ۱,۹۲۵,۴۸۲	۱۵۵	۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۸
حد اکثر ۲,۰۶۲,۵۰۰	۱۶۰	۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۹
حد اکثر ۲,۱۸۱,۸۱۸	۱۶۵	۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰
حد اکثر ۲,۲۹۴,۱۱۷	۱۷۰	۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۱
حد اکثر ۲,۴۰۰,۰۰۰	۱۷۵	۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۲

حداکثر ۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۸۰	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۳
حداکثر ۲,۵۹۴,۵۹۴	۱۸۵	۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۴
حداکثر ۲,۶۸۴,۲۱۰	۱۹۰	۵۱۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵
حداکثر ۲,۷۱۷,۹۴۸	۱۹۵	۵۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۵۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶
حداکثر ۲,۷۵۰,۰۰۰	۲۰۰	۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۷
حداکثر ۲,۷۸۰,۴۸۷	۲۰۵	۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۸
حداکثر ۲,۸۵۷,۱۴۲	۲۱۰	۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تا ۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۹

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۴۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳)

۴. «اصلاح بند (م) بند (۸)» و «ردیف (۷) جزء (الف) بند (۱۵)» قانون بودجه سال

۱۳۸۹ کل کشور^۱

پیرو تصویب و ابلاغ قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موارد زیر در جمع‌بندی و ارسال بودجه به دولت از قلم افتاده که بدینوسیله اصلاح و جهت ابلاغ به دستگاههای اجرائی ارسال می‌گردد:

۱- در انتهای جزء «م» بند (۸) ماده واحده جمله «دولت مکلف است نسبت به تضمین تسهیلات اعطائی این بند اقدام نماید.» جا افتاده که جزء (م) صحیح به شرح زیر می‌باشد:

م- به منظور تأمین اعتبار برای پرداخت تسهیلات به زندانیان نیازمند در محکومیت‌های مالی، جرائم غیرعمدی مانند: دیه و امثال آن و همچنین محکومین مالی نیازمند غیر کلاهدرداری مبلغ هشتصد میلیارد (۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل وجوه قرض‌الحسنه بانکها اختصاص و دراختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند قرار می‌گیرد تا با نظارت وزارت دادگستری اقدام نماید.

آئین‌نامه اجرائی مربوط به ضوابط پرداخت تسهیلات مذکور توسط وزارت دادگستری و ستاد دیه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

۱. به صفحات ۴۲ و ۴۸ شماره فروردین ماه ۱۳۸۹ ویژه‌نامه قوانین و مقررات مراجعه شود.

دولت مکلف است نسبت به تضمین تسهیلات اعطایی این بند اقدام نماید.

۲- در ردیف (۷) جزء (الف) بند (۱۵) قانون ابلاغی موضوع دریافت پانصد ریال از هر کیلو انواع میوه و سبزیجات وارداتی بخشی از ردیف حذف گردیده که شکل صحیح آن به شرح زیر می‌باشد:

«۷- به منظور تقویت بنیه و تأمین کسری منابع صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر بابت انجام به موقع تعهدات آن، دولت مکلف است علاوه بر پرداخت صد درصد اعتبار ذیل ردیف ۱۵۲۰۰۰۷ حداکثر تا پایان آذرماه ۱۳۸۹ مبلغ ۵۰۰ ریال از هر کیلو انواع میوه و سبزیجات وارداتی دریافت و به صندوق مذکور پرداخت نماید.»

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۵. آیین‌نامه اجرایی بند (۱۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور^۱

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و وزارت جهاد کشاورزی و به استناد بند (۱۴) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- اصطلاحات مورد استفاده در این آیین‌نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

الف- اراضی ملی: اراضی که در اجرای ماده (۲) قانون «حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخائر جنگلی کشور- مصوب ۱۳۷۱- و اصلاحات بعدی آن»، ملی اعلام شده است.

ب- اراضی موات: اراضی مشمول جزء (۵) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۵۹- شورای انقلاب^۲.

۱. به صفحه ۴۷ شماره فروردین ماه سال ۱۳۸۹ ویژه‌نامه قوانین و مقررات مراجعه شود.

۲. بند «ج» در روزنامه رسمی درج نشده است.

د- ساکنان روستاها: اشخاصی که سکونت آنها در محدوده روستا به تأیید شورای اسلامی روستا می‌رسد.

ه- مرجع واگذاری: هیئت وزیران.

ماده ۲- کلیه ضوابط و ممنوعیت‌های مقرر در ماده (۲) آیین‌نامه اجرایی «لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۵۹- شورای انقلاب و تبصره (۴) ماده (۳۱) اصلاحی قانون «حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع» نیز مشمول واگذاریهای موضوع این آیین‌نامه می‌شود.

ماده ۳- واگذاری اراضی مشمول این آیین‌نامه منوط به رعایت ماده (۱۳) آیین‌نامه اجرایی «قانون ملی شدن جنگلها- مصوب ۱۳۴۲- هیئت وزیران و ماده (۳۹) قانون «حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع - مصوب ۱۳۴۶- و اصلاحات بعدی آن» و رعایت حد نصابهای موضوع قانون «جلوگیری از خردشدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی- مصوب ۱۳۸۵- و آیین‌نامه اجرایی آن» می‌باشد.

ماده ۴- وزارت مسکن و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سایر دستگاهها، بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری (حسب مورد) موظفند در زمان واگذاری اراضی، پاسخ استعلام سازمان جهاد کشاورزی استانها از تاریخ دریافت، ظرف یک ماه بدون اخذ هرگونه وجهی اعلام نمایند. در صورت عدم ارایه پاسخ در مهلت مقرر، پاسخ مثبت تلقی می‌شود.

ماده ۵- وزارت جهاد کشاورزی می‌تواند در سال ۱۳۸۹ با استفاده از شیوه‌های اطلاع‌رسانی مناسب نسبت به مطلع نمودن کشاورزان و ساکنان روستاها از مقررات واگذاری اراضی مشمول این آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی موظف است نمونه فرم درخواست متقاضیان و فرم قرارداد واگذاری موضوع این آیین‌نامه و همچنین دستورالعمل‌های اجرایی لازم را ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ نماید.

ماده ۷- وزارت جهاد کشاورزی موظف است پس از بررسی درخواست متقاضیان و وضعیت اجرای طرح و سایر شرایط و ضوابط حقوقی مالکیت اراضی مشمول این آیین‌نامه، مراتب را برای تصویب به مرجع واگذاری ارسال نماید.

ماده ۸- درآمدهای موضوع این آیین‌نامه به حساب ردیف (۲۱۰۲۰۲) نزد خزانه‌داری کل واریز می‌شود. معادل درآمدهای وصولی پس از اولویت‌بندی نحوه پرداخت به مصارف و ردیفهای مندرج در جدول (۲۳) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور و مبادله موافقت‌نامه‌های ذی‌ربط با معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، تخصیص داده خواهد شد.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی موظف است گزارش عملکرد اجرایی این آیین‌نامه شامل میزان درآمدهای واریز شده به خزانه و مساحت اراضی واگذاری شده در مقاطع زمانی سه ماهه به معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور ارسال نماید.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۲/۲۳ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۶)

بخش هشتم:

مصوبات هیأت وزیران

۱. آیین‌نامه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

وزیران عضو کمیسیون فرهنگی در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۱/۲۸۹۹۰ مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۰ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند «ک» ماده (۱۰۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳ - و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ آیین‌نامه ترویج فرهنگ ایثار و شهادت را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- دستگاهها: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، بانکها، شهرداریها، نهادهای انقلاب اسلامی، سازمان بسیج مستضعفین، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نیروهای مسلح و سایر دستگاهها و سازمانهایی که به نحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.

ب- دستگاههای متولی ایثارگری: بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس و سازمان بسیج مستضعفین.

ج- دستگاههای همکار: دستگاههایی که در خصوص فرهنگ ایثار و شهادت و یا تحلیل از ایثارگران حماسه دفاع مقدس اقداماتی توسط آنها انجام شده و یا می‌توانند در زمینه اجرای برنامه‌های مربوط کمک مؤثری نمایند.

د- شورا: شورای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت

ماده ۲- به منظور تحقق سیاستهای نظام در راستای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و بزرگداشت یاد شهیدان و تجلیل از ایثارگران حماسه دفاع مقدس، محورهای مربوط به فعالیت هر دستگاه به شرح جدول پیوست^۱ که به مهر «پیوست تصویب‌نامه هیئت وزیران»

۱. به علت طولانی بودن جدول از درج آن خودداری شده است.

تأیید شده است، تعیین می‌گردد.

تبصره- شورا می‌تواند در صورت لزوم نسبت به اصلاح محورهای یادشده و یا اضافه نمودن فعالیت جدید به آنها اقدام نماید.

ماده ۳- به منظور ایجاد انسجام و هماهنگی میان دستگاهها و همچنین استفاده از ظرفیتهای آنها در جهت تحقق اهداف موضوع بند (ک) ماده (۱۰۶) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، شورای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

- ۱- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (رییس شورا)
- ۲- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری یا معاون ذی‌ربط
- ۳- وزیر آموزش و پرورش یا معاون ذی‌ربط
- ۴- وزیر کشور یا معاون ذی‌ربط
- ۵- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاون ذی‌ربط
- ۶- وزیر جهاد کشاورزی یا معاون ذی‌ربط
- ۷- رییس بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس
- ۸- رییس شورای سیاستگذاری ائمه جمعه کشور
- ۹- فرمانده سازمان بسیج مستضعفین
- ۱۰- رییس مرکز امور زنان و خانواده
- ۱۱- رییس بنیاد شهید و امور ایثارگران
- ۱۲- رییس سازمان ملی جوانان
- ۱۳- رییس سازمان تبلیغات اسلامی یا معاون ذی‌ربط
- ۱۴- رییس سازمان صدا و سیما یا معاون ذی‌ربط
- ۱۵- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور یا معاون ذی‌ربط
- ۱۶- شهردار تهران یا معاون ذی‌ربط
- ۱۷- یکی از مشاوران رییس‌جمهور به انتخاب رییس‌جمهور
- ۱۸- دبیر شورای فرهنگ عمومی (دبیر شورا)

تبصره ۱- شورا می‌تواند در صورت لزوم یا در مواقعی که موضوع مورد بررسی به دستگاه‌های غیرعضو شورا مربوط می‌شود از بالاترین مقام مسئول آن دستگاه با حق رأی برای شرکت در جلسات دعوت نماید.

تبصره ۲- جلسات شورا حداقل هر دو ماه یکبار تشکیل و در پایان هر سال عملکرد شورا به هیئت وزیران گزارش خواهد شد.

تبصره ۳- دبیرخانه شورا در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مستقر خواهد بود.

ماده ۴- وظایف شورا به شرح زیر است:

۱- هماهنگی میان دستگاه‌ها برای تحقق اهداف آیین‌نامه.

۲- بررسی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی دستگاه‌های مشمول جهت تحقق اهداف آیین‌نامه.

۳- بررسی و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی در جهت انجام هماهنگی و نظارت بر فعالیتهای دستگاه‌های مشمول در موارد نیاز و ابلاغ آن با امضای رییس شورا.

۴- دریافت، بررسی و ارزیابی گزارش عملکرد سالانه و دوره‌ای دستگاه‌های موضوع این آیین‌نامه.

تبصره- کلیه دستگاه‌های مشمول طرح موظفند گزارش عملکرد سالانه و دوره‌ای فعالیتهای خود را ظرف یک ماه پس از درخواست دبیرخانه شورا ارایه نمایند.

۵- ایجاد کارگروه‌های تخصصی و مشورتی.

ماده ۵- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور موظف است اعتبارات موردنیاز و منابع لازم برای فعالیتهای دبیرخانه را در لوایح بودجه سنواتی در اعتبارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیش‌بینی نماید.

ماده ۶- استفاده‌کنندگان از تسهیلات این آیین‌نامه شامل خانواده‌های شهدا، اسرا، مفقودالائرها و خانواده‌های آنان اعم از والدین، همسر، فرزندان، برادران و خواهران و جانبازان و خانواده‌های آنان (همسر و فرزندان) و آزادگان و رزمندگان خواهد بود.

تبصره- افرادی که در راستای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت فعالیت می‌نمایند نیز برابر مقررات مشمول استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه می‌گردند.

ماده ۷- دستگاهها مکلفند در بودجه سنواتی خود اعتبار لازم را برای انجام وظایف مربوط به ترویج فرهنگ ایثار و شهادت پیش‌بینی نمایند.

ماده ۸- کلیه دستگاههای مشمول این آیین‌نامه و دستگاههای متولی ایثارگری موظفند برای اجرایی شدن مفاد این آیین‌نامه دستورالعملهای اجرایی لازم را در چارچوب اختیارات قانونی، با هماهنگی شورا تنظیم و پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط اجرا نمایند.

ماده ۹- شورای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت استان در تمامی استانهای کشور به ریاست استاندار تشکیل می‌گردد. حیطه وظایف و ترکیب اعضای این شوراها پس از تصویب شورای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۰- این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۹۴۹۵/ت/۲۴۴۶۵هـ - مورخ ۱۳۸۱/۳/۵ می‌شود.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۵/۹ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.
(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۶)

۲. تصویب‌نامه در خصوص تعیین ساعت کار کارکنان ادارات و بانکها در ماه مبارک

رمضان

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه رئیس‌جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۷ به استناد اختیارات موضوع ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری و تبصره‌های آن مصوب ۱۳۸۶- تصویب نمود:

در راستای بند (۳) اصل (۴۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به منظور ایجاد زمینه لازم برای استفاده مطلوب کارکنان دولت از فضایل و معنویتهای ماه مبارک رمضان و به وجود آمدن فرصت مناسب برای خودسازی و بهره‌مندی از برکات عدیده این ماه

شریف و نورانی، ساعت کار کارکنان ادارات و بانکها در ماه مبارک رمضان به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱- در کلیه استانها به استثنای تهران، فعالیت اداری، صبح‌ها با یک ساعت تأخیر شروع و در بعدازظهر نیز یک ساعت و نیم زودتر خاتمه یابد. هرگونه فعالیت فوق برنامه قبل یا بعد از پایان ساعت کار انجام گیرد.

۲- در تهران ساعت شروع فعالیت اداری نه (۹) صبح و ساعت پایان کار چهارده (۱۴) تعیین می‌شود. هرگونه فعالیت فوق برنامه قبل یا بعد از پایان ساعت کار انجام شود.

۳- ساعات کار ادارات و بانکها در روزهای نوزدهم (۱۹) و بیست و سوم (۲۳) با یک ساعت تأخیر نسبت به سایر روزهای ماه مبارک رمضان شروع خواهد شد.

۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ساعت فعالیت بانکها را به گونه‌ای تنظیم نماید که آغاز آن حداقل سی دقیقه قبل از شروع به کار ادارات و سازمانها باشد. هرگونه فعالیت فوق برنامه قبل از آغاز ساعت کار یا بعد از پایان ساعت کار انجام شود.

۵- برنامه‌ریزی ایاب و ذهاب کارکنان به طوری تنظیم گردد که رأس ساعت مقرر در محل کار حضور داشته و در پایان رأس ساعت معین محل کار خود را ترک نمایند.

۶- کسری کار ناشی از اجرای این تصویب‌نامه در ماه مبارک رمضان با رعایت سقف مقرر در قانون (۴۴ ساعت در هفته) از طریق انجام دور کاری جبران گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶)

۳. اساسنامه سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها

هیئت وزیران در جلسات مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۶، ۱۳۸۹/۲/۱۹ و ۱۳۸۹/۴/۲۷ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و به استناد ماده (۱۵) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها- مصوب ۱۳۸۸- اساسنامه سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول- کلیات

ماده ۱- سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها که در این اساسنامه به اختصار «سازمان» نامیده می‌شود، با ماهیت شرکت دولتی و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و تمام سرمایه آن متعلق به دولت است.

ماده ۲- منابع سازمان حاصل از مواد (۷)، (۸) و (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و دیگر قوانین و مقررات خواهد بود.

ماده ۳- مرکز اصلی سازمان در تهران می‌باشد و مدت آن نامحدود است.

ماده ۴- سازمان و ارکان آن تابع قوانین و مقررات مربوط به شرکت‌های دولتی و قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و این اساسنامه و آیین‌نامه‌های مربوط می‌باشد و در موارد سکوت تابع قوانین مربوط است.

فصل دوم- وظایف و اختیارات سازمان

ماده ۵- اهداف، مسئولیت‌ها، وظایف و اختیارات موضوع قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و سایر قوانین و مقررات مربوط، جزء وظایف و اختیارات سازمان می‌باشد.

ماده ۶- مسئولیت‌ها و اختیارات و وظایف تفویضی قانونی و نیز مدیریت وجوه، اعتبارات و هزینه‌های موضوع قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و سایر قوانین و مقررات مربوط بر عهده سازمان می‌باشد.

فصل سوم- ارکان سازمان

ماده ۷- سازمان دارای ارکان زیر است:

۱- مجمع عمومی

۲- هیئت مدیره

۳- مدیرعامل

۴- بازررس یا بازرسان

ماده ۸- مجمع عمومی سازمان مرکب از اعضای زیر می‌باشد:

۱- رئیس‌جمهور (رئیس مجمع عمومی)

- ۲- معاون اول رئیس‌جمهور (نایب رئیس مجمع عمومی)
 - ۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی
 - ۴- وزیر بازرگانی
 - ۵- وزیر جهاد کشاورزی
 - ۶- وزیر راه و ترابری
 - ۷- وزیر رفاه و تامین اجتماعی
 - ۸- وزیر صنایع و معادن
 - ۹- وزیر کشور
 - ۱۰- وزیر نفت
 - ۱۱- وزیر نیرو
 - ۱۲- معاون حقوقی رئیس‌جمهور
 - ۱۳- معاون امور مجلس رئیس‌جمهور
 - ۱۴- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
 - ۱۵- معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور
 - ۱۶- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ماده ۹- اعضای هیئت‌مدیره حداقل سه نفر می‌باشند. مدیرعامل و رئیس هیئت‌مدیره و سایر اعضای هیئت‌مدیره با پیشنهاد معاون اول رئیس‌جمهور و تصویب مجمع عمومی با رعایت قوانین و مقررات مربوط و حکم رئیس‌جمهور تعیین می‌شوند.
- ماده ۱۰- عزل و برکناری و موافقت با استعفای اشخاص مذکور با رئیس مجمع عمومی می‌باشد.
- ماده ۱۱- هیئت‌مدیره می‌تواند بخشی از اختیارات خود را به مدیرعامل و رئیس هیئت‌مدیره تفویض نماید.
- ماده ۱۲- بازرس یا بازرسان از بین اشخاص حقیقی یا حقوقی ذی‌صلاح با تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

- ماده ۱۳- رئیس مجمع عمومی می‌تواند وظایف و اختیارات خود را به اشخاص دیگر عضو مجمع عمومی واگذار نماید.
- ماده ۱۴- وظایف و اختیارات مجمع عمومی به شرح زیر است:
- ۱- بررسی و اظهارنظر و اتخاذ تصمیم نسبت به گزارش‌های ادواری و عملکرد سالانه، صورت‌های مالی و بودجه پیشنهادی هیئت‌مدیره.
 - ۲- تصویب ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی برای فعالیت و وظایف سازمان در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.
 - ۳- تعیین و تصویب خط‌مشی و برنامه‌های کلان سازمان
- ماده ۱۵- ساختار سازمان با پیشنهاد مدیرعامل به تأیید رئیس مجمع عمومی می‌رسد.
- ماده ۱۶- هیئت‌مدیره وظایف و اختیارات زیر را دارا می‌باشد:
- ۱- رسیدگی و تهیه بودجه سالانه، گزارش‌های عملکرد ادواری و سالانه و صورت‌های مالی سازمان و ارائه آنها به مجمع عمومی جهت تصویب.
 - ۲- بررسی و پیشنهاد اصلاح یا تغییر مواد اساسنامه به مجمع عمومی برای ارائه به مراجع ذی‌صلاح.
 - ۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد صلح و سازش و رد دعاوی و ارجاع به داوری و تعیین داور و همچنین استرداد دعا برای طی مراحل قانونی با رعایت اصل یکصدوسی و نهم قانون اساسی.
 - ۴- بررسی و تهیه سقف ایجاد تعهد برای سالهای آینده و ارائه آن به مجمع عمومی.
 - ۵- پیشنهاد خط‌مشی و برنامه‌های کلان سازمان به مجمع عمومی.
 - ۶- ارائه برنامه عملیاتی سازمان به مجمع عمومی برای تصویب.
 - ۷- انجام تمهیدات لازم برای اعمال وظایف نظارتی سازمان و حسابرسی داخلی نسبت به عملیات، معاملات و تمامی فعالیت‌های سازمان.
 - ۸- تعیین امضاهای مجاز سازمان.
 - ۹- بررسی و تصویب دستورالعمل‌های داخلی لازم برای اداره سازمان.

۱۰- تشخیص مطالبات مشکوک‌الوصول و بررسی و پیشنهاد درباره مطالبات لاوصول برای اتخاذ تصمیم به مجمع عمومی.

۱۱- تنظیم و انتشار گزارش‌های ادواری از فعالیت‌های سازمان.

ماده ۱۷- مدیرعامل دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشد:

۱- اجرای مصوبات و تصمیمات مجمع عمومی و هیئت‌مدیره.

۲- تهیه و تنظیم پیشنهاد خط‌مشی برنامه عملیاتی و بودجه سالانه سازمان به هیئت‌مدیره.

۳- تهیه و تنظیم صورتهای مالی و گزارشهای عملکرد ادواری و سالانه سازمان و ارائه آن به هیئت‌مدیره.

۴- معرفی دارندگان امضاهای مجاز سازمان به مراجع ذی‌ربط.

۵- نظارت بر حسن اجرای آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد اجرا در سازمان و انجام اقدامات لازم برای حسن اداره سازمان در چارچوب قوانین و مقررات مربوط.

ماده ۱۸- مدیرعامل می‌تواند به مسئولیت خود بخشی از وظایف خود را به هریک از اعضای هیئت‌مدیره و کارکنان سازمان تفویض نماید.

ماده ۱۹- مدیرعامل نماینده قانونی سازمان در تمامی مراجع اداری و قضایی است و برای دفاع از حقوق سازمان و تعقیب دعاوی و طرح آن اعم از کیفری، حقوقی، اداری و هرگونه حقوق و اختیارات قانونی با حق توکیل است. مدیرعامل می‌تواند پس از اخذ نظر هیئت‌مدیره با رعایت اصل (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نسبت به ارجاع موارد به داوری اقدام کند.

ماده ۲۰- اسناد و اوراق مالی و قراردادهای و اسناد تعهدآور سازمان باید به امضای مدیرعامل یا نماینده مجاز وی و یکی از اعضای هیئت‌مدیره به انتخاب هیئت‌مدیره برسد. تمامی چک‌ها علاوه بر امضای مدیرعامل یا شخص مجاز از طرف وی به امضای ذی‌حساب سازمان یا نماینده وی نیز خواهد رسید.

ماده ۲۱- مهم‌ترین وظایف بازرسان قانونی (حسابرس یا حسابرسان) به قرار زیر است:

- ۱- رسیدگی به صورت‌های مالی سازمان طبق استانداردهای حسابرسی و ارائه گزارش نتایج رسیدگی‌های انجام شده به مجمع عمومی و هیئت‌مدیره سازمان.
 - ۲- تطبیق عملیات سازمان با قوانین و مقررات مربوط و اساسنامه سازمان و آیین‌نامه‌های اختصاصی آن و بودجه مصوب.
 - ۳- سایر وظایف پیش‌بینی شده در قوانین و مقررات مربوط و مصوبات مجمع عمومی.
- تبصره ۱- اقدامات بازرس قانونی (حسابرس) در انجام وظایف خود نباید مانع در جریان کارهای عادی سازمان شود.
- تبصره ۲- مجمع عمومی عادی در مواردی که بازرس قانونی (حسابرس) اصلی را براساس قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به عنوان حسابدار رسمی- مصوب ۱۳۷۲- انتخاب کرده باشد، می‌تواند بازرس علی‌البدل را نیز براساس همان قانون انتخاب کند تا چنانچه بازرس قانونی (حسابرس) اصلی قادر به انجام وظایف خود نبود، حسب تشخیص رئیس مجمع عمومی به وظایف خود عمل نماید.
- فصل چهارم- سایر مقررات
- ماده ۲۲- سال مالی (دوره مالی) سازمان از ابتدای فروردین ماه هر سال هجری شمسی آغاز و در پایان اسفندماه همان سال پایان می‌یابد، به استثنای اولین دوره مالی که شروع آن از تاریخ تشکیل سازمان می‌باشد.
- ماده ۲۳- انتقال یا مأموریت کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی دستگاههای اجرایی به سازمان با موافقت بالاترین مقام دستگاه اجرایی و مدیرعامل مجاز است.
- ماده ۲۴- آیین‌نامه‌های نظارتی، مالی، استخدای و اداری با پیشنهاد معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور به تصویب مجمع عمومی می‌رسد.
- این اساسنامه به موجب نامه‌های شماره ۸۹/۳۰/۳۷۹۹۳ مورخ ۱۳۸۹/۱/۳۱، شماره ۸۹/۳۰/۳۸۶۵۹ مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۲ و شماره ۸۹/۳۰/۳۹۱۱۶ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۰ شورای نگهبان به تأیید شورای یاد شده رسیده است.
- (نقل از روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۷۱ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱)

بخش، هفتم:

فهرست موارد حذف شده از شماره های روزنامه رسمی مردادماه ۱۳۸۹

توجه : به لحاظ محدودیت صفحات، متن کامل مواردی از شماره های ویژه قوانین و مقررات روزنامه رسمی در مرداد ماه ۱۳۸۹ که برای مخاطبین کاربرد ندارد یا کاربرد آن کم است در این ویژه نامه چاپ نمی شود لکن عنوان آن در این فهرست می آید تا اولاً اطلاع رسانی شود ثانیاً در صورتی که متن آن مورد نیاز مخاطب باشد، مراتب را اعلام نماید تا برای وی ارسال گردد.

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۰ مورخ ۱۳۸۹/۵/۶
۱	اساسنامه صندوق تأمین اجتماعی

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۳ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۰
۱	مصوبه «الحاق یک تبصره جدید به بند ۵ ماده آیین نامه تشکیل هیأت عالی جذب هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی»
۲	مصوبه «نامگذاری روز شهادت شهید دکتر مصطفی چمران به عنوان روز بسیج اساتید»
۳	نظریه رئیس مجلس شورای اسلامی موضوع صدر ماده واحده و تبصره (۴) الحاقی به «قانون نحوه اجراء اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۵ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۲
۱	تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور درخصوص ارائه تسهیلات نسبت به ترخیص خودرو، اجزاء و قطعات..... برای کلیه واردکنندگان و خودروسازان به منظور تسهیل در اجرای خروج خودروهای فرسوده

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۵۸ مورخ ۱۳۸۹/۵/۱۶
۱	آیین نامه اجرایی استفاده از تسهیلات موضوع جزء (ن) بند (۳) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور
۲	تصویب نامه در خصوص اصلاحات تقسیماتی در استان خراسان رضوی

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۳ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۱
۱	اصلاح تبصره (۱) ماده (۴۵) آیین نامه اجرایی قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن
۲	اصلاح دستورالعمل اجرایی صدور ضمانتنامه شرکت های ایرانی برنده در مناقصه های بین المللی (داخل کشور)
۳	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر روانسر

۴	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه غرب فارس
۵	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر پاکدشت
۶	مقررات برگزاری مناقصات نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۶۷ مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۶
۱	اصلاح تصویب‌نامه در خصوص تعیین فهرست رادار تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی ویژه فرودگاهها
۲	الحاق تبصره (۴) به ماده (۱۹) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۶) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ -
۳	تصویب‌نامه در خصوص تعیین سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان تنها مرجع انعقاد موافقت‌نامه‌ها و اجازه‌نامه‌های منعقدشده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها
۴	تفویض مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر خمین
۵	رأی شماره ۱۶۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص اعطاء گواهی فارغ‌التحصیلی منوط به عدم مشروطیت به تعداد موردنظر ضوابط آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی می‌باشد
۶	رأی شماره ۱۷۰، ۱۶۹، ۱۶۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص پرداخت حق‌السهم دفاتر خدمات ارتباطی از طریق کارمزد دریافتی قانونی نبوده و می‌بایستی از محل دریافتی‌های شرکت پست پرداخت گردد
۷	رأی شماره ۱۷۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص هیأت حل اختلاف مالیات مرجع رسیدگی به شکایات مربوط به مالیات و عوارض از کالاها و خدمات موضوع مواد ۳ و ۴ قانون موسوم به تجمع عوارض می‌باشد و کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری در این خصوص صلاحیتی ندارد
۸	رأی شماره ۷۶۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص شرکت ملی نفت در تصویب آئین‌نامه‌های استخدامی و مالی و معاملاتی مکلف به رعایت ملاکهای مقرر در ماده ۲ قانون نظام هماهنگ پرداخت و ماده ۱۵۰ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ماده ۱۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد

۹	رأی شماره ۷۸۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص شرکت ملی نفت در تصویب آئین‌نامه‌های استخدامی و مالی و معاملاتی ملکف به رعایت ملاکهای مقرر در ماده ۲ قانون نظام هماهنگ پرداخت و ماده ۱۵۰ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ماده ۱۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد
۱۰	قانون اصلاح قانون احداث تونل مشترک شهری مصوب ۱۳۷۲
۱۱	قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۱۲	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح ویژه مربوط به شرح خدمات تهیه طرح امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستانهای کشور

ردیف	مربوط به روزنامه رسمی شماره ۱۹۰۷۱ مورخ ۱۳۸۹/۵/۳۱
۱	اصلاحیه بند (۴) تصویب‌نامه شماره ۸۱۷۲۹/ت/۴۴۹۳۹ک مورخ ۱۳۸۹/۴/۲۷
۲	تصویب‌نامه در خصوص معافیت پرداخت عوارض اسقاط خودرو فرسوده در اولین شماره‌گذاری در مورد آمبولانسها و خودروهای نظامی و خودروهایی که با پلاک عمومی یا تاکسی شماره‌گذاری شوند
۳	تصویب‌نامه وزیران عضو شورای عالی توسعه صادرات در خصوص صندوق ضمانت صادرات ایران جهت پوشش طرحهای سرمایه‌گذاری اتباع ایرانی، اعطای تسهیلات تا سقف مطالبات قطعی و تأمین نیاز مالی صادرکنندگان کالا و خدمات
۴	تصویب‌نامه وزیران عضو کارگروه توسعه حمل و نقل عمومی در خصوص شماره‌گذاری اتوبوس‌های شهری، مینی‌بوس‌های دیزلی و جدول جایگزین جهت تسهیلات بانکی و کمک بلاعوض برای از رده خارج شدن خودروهای فرسوده عمومی
۵	تمدید تصویب‌نامه در خصوص عوارض صادرات دام زنده شامل گوسفند و بز تا تاریخ ۱۳۹۰/۱/۳۱

نظرخواهی (مربوط به شماره مردادماه ۱۳۸۹)

به استحضار قضات محترم می‌رساند معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه در راستای ارتقای سطح آگاهی مخاطبین از قوانین و مقررات و ایجاد سرعت و سهولت در این امر، هر ماه قوانین و مقرراتی را که به نحوی در امر قضاوت مورد نیاز است، به صورت ویژه نامه منتشر می‌کند. برای استفاده از نظرات شما عزیزان انتظار دارد پاسخ پرسش‌های زیر را به یکی از سه طریق زیر منعکس فرمایید:

الف: تهران، خیابان حافظ، نبش خیابان سمیه، ساختمان شماره سه قوه قضائیه، معاونت آموزش و تحقیقات، اداره کل برنامه ریزی و تدوین متون آموزشی

ب: پست الکترونیکی Tadvin_Motoon@Yahoo.Com

ج: نمابر ۸۸۹۱۹۴۱۸ - ۰۲۱

۱- این ماهنامه تا چه میزان نیاز شما را در خصوص اطلاع یابی از قوانین و مقررات جدید تأمین می‌کند؟

خیلی کم ☐ کم ☐ متوسط ☐ زیاد ☐ خیلی زیاد ☐

۲- در این شماره به نظر شما کدامیک از مطالب زائد است و باید جزء موارد حذف شده قید شود؟

۳- لطفاً نظراتان را نسبت به دسته بندی و تبویب (چیدمان) مطالب مشروحاً اعلام داشته و مشخص فرمایید چه تغییری را لازم می دانید.

۴- کدامیک از روش های ذیل را جهت دریافت ویژه نامه ترجیح می دهید؟

دریافت نسخه چاپی ☐ دریافت نسخه الکترونیکی از طریق ایمیل ☐
دریافت نسخه الکترونیکی از طریق پایگاه اطلاع رسانی معاونت آموزش و تحقیقات ☐

۵- تاکنون چند شماره این ویژه نامه را دریافت کرده اید؟

همه شمارهها ☐ هیچ کدام از شمارهها ☐

برخی شمارهها ☐ با ذکر تعداد و شماره.....

۶- چنانچه انتقاد یا پیشنهادی در خصوص بهبود این ویژه نامه دارید، مرقوم فرمایید.

۷- در صورت تمایل نام و شماره تلفن خود را مرقوم دارید.

فرم درخواست اشتراک ویژه نامه قوانین و مقررات

همکار محترم:

هدف اصلی از انتشار این ویژه نامه اطلاع یابی به موقع مخاطبین از قوانین و مقررات جدید تصویب می باشد لذا با توجه به درخواستهای مکرر قضات محترم از سراسر کشور به منظور حصول اطمینان بیشتر از رسیدن ماهنامه به دست مخاطبین در اقصای نقاط کشور، این ویژه نامه به طور مستقیم برای متقاضیانی که نسبت به تکمیل و ارسال «فرم درخواست اشتراک» اقدام کرده اند، ارسال خواهد شد. بنابراین در صورتی که تاکنون فرم زیر را ارسال نکرده اید، آن را تکمیل و ارسال فرمایید.

نام: نام خانوادگی: شماره پرسنلی:

سمت قضائی مطابق ابلاغ:

تلفن ثابت: تلفن همراه:

نشانی دقیق: (با ذکر استان و شهرستان)

کد پستی: محل خدمت:

نشانی پست الکترونیکی (در صورت داشتن):

امضاء